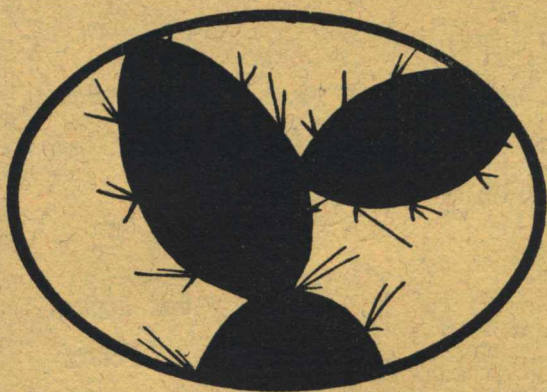

DESSERTIG JAAR
SUCCULENTA

**Nederlandse Vereniging van Liefhebbers
van Cactussen en andere Vetplanten**

Nummer 3
Mei – Juni 1949

Redactie-adres:

A. J. A. Uitewaal, Alex. Boersstraat 25 huis, Amsterdam

Secretariaat:

Mevr. J. Grullemans—van Berghem, Heereweg 19, Lisse

„Succulenta” hartelijk gefeliciteerd
met Uw 30ste verjaardag.

Wat heeft U in die 30 jaar al veel genot verschaft aan Uw lezers en wat voelen de Succulenten zich heerlijk nu ieder Succulenta-lid weet hoe ze behandeld moeten worden en wat zijn ze trots er op, dat men ze bij de juiste naam noemt.

POKON is dit jaar 20 jaar oud. Zeker heeft „Pokon” ook iets tot het geluk en schoonheid der Succulenten bijgedragen.

Ik hoop dat zowel „Succulenta” als „Pokon” nog lang de hechte vrienden van de leden van „Succulenta” zullen zijn.

H. P. BENDIEN,
Naarden.

DOODT HET GEVAAR!

voor Uw

Cactussen en Vetplanten

door gebruik van

DUBBELWERKEND
POLIFLOR-ZOM

In één bespuiting worden niet alleen de **schadelijke insecten** zoals: wol-, blad- en bloedluis, rupsen, thrips en rode spin, maar **tegelijk** de zwammen zoals: meeldauw, schurft, roest enz. bestreden.

Na een bespuiting met POLIFLOR-ZOM zijn bloemen en bladeren frisser, mooier en bevrijd van schadelijke insecten en zwammen, waardoor een pracht van gewas en bloemen wordt verkregen. In gebruik bij Rijks-, Gemeente- en particuliere instellingen.

Prijs per flacon à 100 gram (voldoende voor circa 4 liter spuitstof) f 0.90.

Indien niet verkrijgbaar volgt omgaand toezending.

Brochure Poliflor-Zom met de vele attesten, ook van de Plantenziektenkundige Dienst te Wageningen, ligt voor U gereed.

CHEM. INDUSTRIE „GECO” — VENLO — Tel. 2213 (2 lijnen).

Cactussen en Vetplanten
van groot tot klein!

Handelskwekerij „SUCCULENTA”

K. MANTEL

Grote Poellaan 31 - Aalsmeer - Telef. 932 (K 2977)

IMPORT — EXPORT

VOLGT EEN ONZER BEKENDE SCHRIFTELIJKE CURSUSSEN

Dendrologie — Aanleg en onderhoud van tuinen — Tuintekenen — Tuin-architectuur — Bloemisterij — Ziekten en bestrijdingen — Fruitteelt — Groenteteelt — Tuinboekhouden — Scheikunde — Bemesting.

Vraagt ons gratis prospectus.

MERCURIUS DORDRECHT.

SPECIAAL INSTITUUT voor schriftelijk Land- en Tuinbouwonderwijs.

Ter gelegenheid van het 30-jarig jubileum der Vereniging en het 25-jarig bestaan van de Afdeling Amsterdam zal op

VRIJDAGAVOND 24 JUNI 1949, te 8.30 uur

in de HORTUS BOTANICUS te Amsterdam, Plantage Middenlaan 2, de

FEESTELIJKE ALGEMENE VERGADERING

worden gehouden.

De leden worden verzocht, reeds om 7 uur aanwezig te zijn, daar vooraf een rondgang door de botanische tuin zal plaats hebben onder leiding van de hortulanus de heer J. VERSCHUUR.

AGENDA VOOR DE ALGEMENE VERGADERING.

1. Opening door de Voorzitter der Vereniging.
2. Notulen der vorige vergadering.
3. Verslag over de werkzaamheden der vereniging in het afgelopen jaar.
4. Rekening en Verantwoording van het financieel beheer over het afgelopen verenigingsjaar.
5. Benoeming van drie periodiek aftredende leden van het hoofdbestuur.
6. Begroting voor het komende verenigingsjaar.
7. Vaststelling contributie 1950.
8. Benoeming van twee leden voor het nazien der rekening en verantwoording van het afgelopen verenigingsjaar.
9. Vaststelling plaats volgende Algemene Vergadering.
10. Ingekomen stukken en voorstellen.
11. Rondvraag en sluiting.

Leden, die van veraf gelegen plaatsen in ons land dit Congres willen bijwonen en Vrijdagavond in Amsterdam willen overnachten, kunnen zich in verbinding stellen met de Secretaresse der Vereniging Mevr. J. GRULLEMANS-VAN BERGHEM, Heereweg 19, Lisse. Zoveel mogelijk zal getracht worden voor deze personen onderdak te vinden bij de leden in Amsterdam.

Zaterdagmorgen komen de congresgangers om 9 uur in Artis bijeen voor een deskundige rondleiding door de tuinen en kassen. Zij, die daarna aan een gezamenlijke lunch willen deelnemen, gelieven dit vroegtijdig op te geven aan de Secretaresse. Kosten ongeveer f 2.75.

ZATERDAGMIDDAG te 2 uur zal opnieuw in de aula van de Hortus Botanicus een bijeenkomst plaats vinden met de volgende voordrachten:

- 2.00–2.30 u.: Voordracht door de heer P. A. FLORSCHÜTZ uit Utrecht, over het soortbegrip.
- 2.30–2.45 u.: Discussie.
- 2.45–3.15 u.: Voordracht door de heer J. A. JANSE uit Hillegom, over Euphorbia's; met lichtbeelden.
- 3.15–3.30 u.: Discussie.
- 3.30–4.00 u.: Pauze.
- 4.00–4.30 u.: Voordracht door Dr. H. W. DE BOER uit Haren, over Mesems; met lichtbeelden.
- Ca. 5.00 u.: Sluiting van het Congres.

De afdelingen, de leden der afdelingen en de verspreid wonende leden, hebben het recht om voorstellen te doen voor de Alg. Vergadering. Deze voorstellen moeten worden ingediend vóór 15 Juni a.s. bij het Secretariaat.

Iedere afdeling heeft het recht een afgevaardigde en een plaatsvervanger te benoemen. De namen van de afgevaardigde en diens plaatsvervanger moeten worden medegedeeld aan het Secretariaat vóór 15 Juni a.s.

DE SECRETARESSE.

Nederlandse Vereniging van Liefhebbers
van Cactussen en andere Vetplanten

SUCCULENTA

Dertig jaren Succulenta

ALHOEWEL er nog al wat bezwaren kunnen worden aangevoerd tegen het jubileren in deze moeilijke tijd, zou ons Nederlanders met recht verweten kunnen worden, dat wij te stijf en al te ingetogen zijn, als we het dertig jarig jubileum van „Succulenta” koeltjes voorbij zouden laten gaan en onze afdeling Amsterdam niet van harte geluk wensten met haar vijf en twintig jarig bestaan.

Bij dergelijke mijlpalen pleegt men een aantal personen allerlei prettige dingen te zeggen. In dit dubbele nummer kunt U daarvan genieten.

In deze dertig jaren zijn we in elk geval zó wijs geworden, dat we weten, dat het niet mogelijk is het een ieder naar de zin te maken, wat de inhoud van ons tijdschrift betreft. Aan de andere kant weten we ook, dat velen van ons tijdschrift genieten en zitten te popelen, wanneer het nieuwe nummer wat laat verschijnt.

Wij zijn een vereniging van amateurs, die zich, zoals dit bij dergelijke luiden pleegt voor te komen, hardnekkig verdiepen in de wonderen van de succulentenwereld of de prachtigste planten weten te kweken op een wijze en met middelen, die de beroepskwekers eerbied afdwingen.

Verder heb ik niets dan lof en achting voor hen, die in deze dertig jaren zuiver uit liefde voor de succulenten en onze liefhebberij, telkens met onverdroten ijver, ondanks niet gespaarde critiek, belangeloos ons maandblad samenstelden en verzorgden. Hun komt bij dit jubileum de hoogste eer en dank toe.

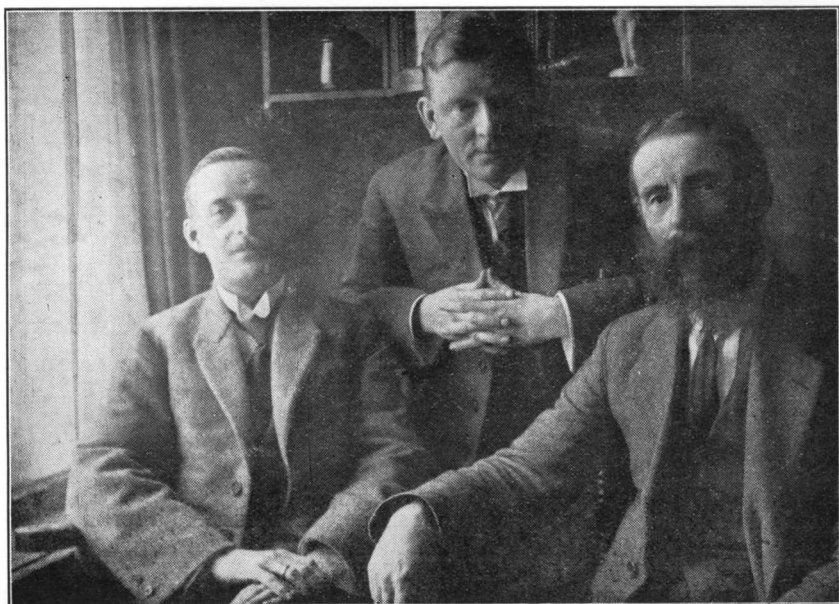
Dat onze Vereniging met haar afdelingen en leden nog vele jaren eensgezind moge bestaan.

De Voorzitter,

A. F. H. BUINING.

Terugblik bij het dertigjarig bestaan onzer vereniging

door G. D. Duursma.

Van links naar rechts: de heren G. D. Duursma, J. M. van den Houten en J. J. Verbeek Wolthuys tijdens een bestuursvergadering gehouden in 1922.

BIJ het twintigjarig bestaan onzer vereniging heb ik (in Succ. Juni '38) een artikel gewijd aan de voorgeschiedenis van „Succulenta”.

Om niet in herhalingen te vervallen, wil ik de pioniers, die vaak onbewust, het hunne hebben gedaan om de oprichting der vereniging mogelijk te maken, hier niet weer met name noemen. Slechts noem ik de heer H. Hindriks te Groningen, die met mij de eigenlijke stoot tot de oprichting heeft gegeven, zodat wij gezamenlijk de reeds lang gekoesterde wens in een daad konden omzetten.

Op 16 Juni 1919 verscheen het eerste nummer van „Succulenta”, slechts 4 bladzijden tellend. Het werd verzonden aan 50 personen, die door hun geldelijke bijdrage het verschijnen van dit en het tweede nummer mogelijk maakten. Van deze 50 personen zijn slechts drie ook nu nog lid, n.l., Mej. M. C. Karsten, de heer J. J. Verbeek Wolthuys en ondergetekende. Opmerkelijk is het, dat op de eerste bladzijde van het eerste nummer reeds aan het oprichten van „onderafdelingen” (kringen) aandacht werd geschonken. Ook was er toen al een bibliotheek van slechts 4 nummers, maar het begin was er!

Op 16 Augustus 1921 had de eerste bestuursvergadering plaats bij de heer Verbeek Wolthuys, te 's-Gravenhage. Het ledental ging steeds vooruit en daarmee ook het tijdschrift.

De 4e jaargang telde 90 blz. en de 5e jaarg. 138 blz.; het ledental steeg tot 264. In dit jaar begon de heer v. d. Houten met het verstrekken van gratis plantjes aan nieuwe leden, tot op heden nog altijd een goed propagandamiddel. De 2e Kerstdag 1922 had weer een bestuursvergadering plaats en wel ten huize van de heer v. d. Houten te Rotterdam. Bijgaande foto werd dien dag genomen en is ter gedachtenis aan deze onvergetelijke medewerker hierbij voor het eerst afgedrukt.

Met het 6e levensjaar begint de eigenlijke bloei onzer vereniging. Het aantal leden bereikte op 31 Dec. 1924 het getal 396. In dit jaar werd ook de eerste succulentententoonstelling te 's-Gravenhage (27-29 Juni 1924) gehouden.

De heren Ir F. H. Esser te Rotterdam en Ch. de Ringh te Hilversum worden per 1 Maart 1925 aan het bestuur toegevoegd. Eerstgenoemde bedankte echter reeds weer per 31 December. Heel de succulentenwereld roemt de artikelen van Mej. Karsten in de 8e en 9e jaargang over Mesembryanthema, geïllustreerd door eigen zeer duidelijke tekeningen, welke deze jaargangen voor de wetenschap van grote waarde doen zijn.

Met ingang van 1 Jan. 1927 trad de heer Verbeek Wolthuys als voorzitter af en kwam de heer de Ringh daarvoor in de plaats. In Juni werd het secretariaat door Mej. Karsten te Terborg overgenomen, terwijl ondergetekende met Prof. Dr. A. M. Sprenger te Wageningen de redactie van het maandblad verzorgde.

Met een enkel woord willen wij hier nog gewag maken van het feit, dat de jaargangen 1 tot 9 (uitgezonderd de beide eerste nummers van de eerste jaargang) gedrukt werden door de heer T. van de Wey te Schrans bij Leeuwarden.

Zo begint dan met de tiende jaargang eigenlijk een nieuw tijdperk. Dank zij het steeds toenemende ledental (31 Dec. 1928 ten getale van 692) kon elke maand een nummer van 20 blz. verschijnen, dat door de goede zorg van de nieuwe drukker (firma van Druten te Utrecht) keurig verzorgd werd.

Op 26 Dec. 1928 overleed de bekende Belgische cactusliefhebber en kweker Frantz De Laet, die voor onze vereniging veel gedaan heeft en aan wie wij grote dank verschuldigd zijn.

Op 16 Juni 1929 mocht onze vereniging haar tienjarig bestaan herdenken, waarvan de tweede nationale cactustentoonstelling op 7, 8 en 9 Juni in het gebouw Excelsior te 's-Gravenhage de inzet vormde.

De vereniging steeg thans tot het toppunt van haar bloei. De inhoud van Succulenta stond, dank zij veler medewerking, op een hoog peil, zowel populair als wetenschappelijk. Het ledental nam gestadig toe, op 31 Dec. 1929 telde de ledenlijst 861 namen. Alle kansen werden aangegrepen (radiopraatjes, plaatselijke tentoonstellingen, lezingen, propaganda-artikelen in alle mogelijke bladen en tijdschriften en niet het minst de actie der over het gehele land verspreide kringen) om de liefhebberij nog meer te bevorderen.

Op 1 Jan. 1930 bedankte Prof. Sprenger als bestuurslid, hij werd vervangen door de heer S. P. C. van Romünde; de heer van den Houten heeft van die datum af de redactie van het maandblad met mij verzorgd.

Tegen het einde van 1931 werd onze vereniging ingeschreven als erelid der „South African Succulents Society.”

Op 17 October 1932 overleed te Wageningen Prof. Dr. J. Valckenier Suringar, die evenals zijn vader Prof. W. F. R. Suringar zich bekendheid verworven heeft door zijn Melocactusonderzoekingen op de West-Indische eilanden, een arbeid die door de heer Dr. P. Wagenaar Hummelinck werd voortgezet en uitgebreid met studies over alle succulenten der W.-I.-eilanden. Deze publicaties verschenen steeds in Succulenta en hebben de wetenschappelijke waarde van ons orgaan sterk verhoogd. Op 31 December 1932 telde de vereniging 1178 leden, waarvan 77 buitenlanders.

Jaargang 1933 was kleiner, telde 232 blz., het ledental was ook met 100 teruggelopen. Bij gelegenheid van het 15-jarig bestaan der vereniging werd van 15 tot 17 Juni te 's-Gravenhage de derde nationale cactustentoonstelling gehouden. Daar Mej. Karsten op 1 Juli benoemd werd tot redactrice bij de Kon. Ned. Mij. voor Tuinbouw en Plantkunde, bedankte zij als secretaresse onzer vereniging. In haar plaats nam Mej. J. J. E. van den Thoor eerst tijdelijk en later definitief de drukke werkzaamheden van Mej. Karsten over. Wat beide dames voor de bloei onzer vereniging hebben gedaan, is slechts ingewijden bekend. Een woord van warme hulde is hier zeker op zijn plaats. Reeds enige jaren waren er moeilijkheden ontstaan met enige kringen omtrent het wezen der vereniging. In 1933 kwam het ten slotte zover, dat deze kringen zich meenden te moeten afscheiden. Een tweede vereniging met een tijdschrift „Cactussen en Vetplanten” kwam tot stand. Dit alles viel samen met een periode van algemene economische inzinking, waardoor het ledental der beide verenigingen feitelijk te gering was om een behoorlijk bestaan te kunnen leiden. Het heel goede tijdschrift van onze zustervereniging stond onder de redactie van de heer J. A. Jansse.

Einde Maart 1935 hield de heer van Romunde op penningmeester der vereniging te zijn en nam de heer B. Th. Krabbendam deze functie tijdelijk waar. Tegen het einde van 1936 moest de heer Krabbendam om gezondheidsredenen als penningmeester bedanken; de heer J. Casteelen te Nijmegen werd bereid gevonden het tijdelijk beheer der geldmiddelen over te nemen. Het ledental daalde inmiddels tot 575 in 1937.

In Juni 1938 kon bij gelegenheid van het twintigjarig bestaan der vereniging, een jubileumnummer van 20 pagina's verschijnen, terwijl Succulenta, dank zij de medewerking van o.a. de heren Uitewaal, Prof. Cammerlocher, Swüste, Fric, Kreuzinger en Wagenaar Hummelinck, haar hoog peil behield. De heer Casteelen bedankte einde Januari als penningmeester en werd vervangen door de heer Chr. F. W. Slijper, te 's-Gravenhage.

Het jaar 1939 blijft voor ons steeds een weemoedig jaar. Door sterk teruglopen van het ledental (tot 251) telde Succulenta slechts 148 bladzijden. De heer J. M. van den Houten bedankte op 25 Jan. om gezondheidsredenen als bestuurslid en mederedacteur. Van de oprichting der vereniging af hadden wij altijd op de meest prettige wijze samengewerkt. Met moed, beleid en trouw heeft de heer v. d. H. de vereniging door vele moeilijkheden heengeholpen. Steeds bereid tot helpen door raad en daad heeft hij vele leden aan zich verplicht. Onze tegenwoordige voorzitter de heer A. F. H. Buining werd tot waarnemend bestuurslid benoemd.

Begin 1940 bedankte de heer Chr. de Ringh als bestuurslid, de heer Buining werd nu definitief lid van het bestuur en meteen met de voorzittersfunctie belast. Verder werd de heer M. W. B. van Oosten te 's-Gravenhage in het bestuur gekozen; hij kreeg het beheer over de bibliotheek.

Na de onverhoedse inval der Duitsers in Mei 1940 kon ons tijdschrift voorlopig nog ongestoord blijven verschijnen. In 1941 leed een ernstige poging tot fusering der beide verenigingen schipbreuk. In dat jaar overleden twee vooraanstaande leden en medewerkers van het tijdschrift, n.l. de heren F. Swüste en F. Voorwinde.

In 1942 overleed de heer A. J. van Goethem te Amsterdam, aan wie vooral de bibliotheek veel te danken heeft. Begin Dec. 1942 bedankte de heer Slijper om gezondheidsredenen als penningmeester en heeft ondergetekende deze functie waargenomen.

Op 1 Febr. 1943 overleed de heer J. M. van den Houten te Rotterdam, die voor de bloei der vereniging van het begin af aan zoveel gedaan heeft. Hij heeft een kleine vereniging zien groeien en bloeien, hij heeft ook haar achteruitgang tot bijna de ondergang meegemaakt. Helaas werd het hem niet gegeven de herrijzenis mee te maken. Na de bevrijding was het onmogelijk direct volledig contact op te nemen met de leden der vereniging. De meeste leden waren de vereniging trouw gebleven en hadden hun contributie trouw doorbetaald, zodat een mooi reservefonds gevormd was, waarvan wij nu nog de vruchten plukken. Het bestuur pleegde overleg en kwam tot de conclusie dat voor alles getracht moest worden om de beide verenigingen tot elkander te brengen. Een nieuw ontwerp statuten werd ontworpen. Na de nodige formele besprekingen kwam in een samenkomst ten huize van de heer Mol, waaraan de heren Buining en Uitewaal deelnamen een voorlopige overeenstemming tot stand.

Zo kon dan in een gemeenschappelijke vergadering in Dec. 1946 te Amsterdam de goede traditie van één vereniging worden voortgezet, waarin het tegenwoordige bestuur werd gekozen en waarvan het resultaat is, dat onze vereniging gestadig aan kracht en omvang toeneemt, met een prachtig verzorgd orgaan.

Tenslotte nog een persoonlijk woord.

Als redactie hebben we gehele nummers grotendeels zelf moeten vullen, wanneer bruikbare kopij van anderen ontbrak. Vaak hebben we klachten moeten aanhoren van leden, die dit of dat in Succulenta anders wilden hebben. En wat was het dan moeilijk de klagers te overtuigen, dat de gewenste veranderingen met de beste wil ter wereld niet konden worden aangebracht.

Ook de tegenwoordige redacteur zal weten, dat het redacteurschap geen dankbaar baantje is. Daarom is mijn innigste wens op deze feestdag: leden onzer vereniging, maak het de redactie niet moeilijk met afbrekende critiek, doch steunt hem in zijn streven de inhoud van Succulenta zo goed en veelzijdig mogelijk te maken.

En laten wij elkander beloven in eensgezindheid de bloei onzer vereniging te bevorderen door alle ons ten dienste staande middelen. Dit zal het mooiste jubileumgeschenk zijn dat we kunnen geven.

Jubileum Afdeling Amsterdam

door G. J. Mol.

WANNEER men bij een gelegenheid zoals zich thans voordoet — het 25-jarig bestaan van de afdeling Amsterdam — zijn gedachten terug laat gaan tot de tijden, die nu al weer zo ver achter ons liggen, denkt men allereerst aan die vroegere bijeenkomsten, gehouden in een lokaal aan de Prinsengracht, waar we voor het eerst kennis maakten met onze succulentenvrienden. Toen zagen we op de vergaderingen niet veel bijzondere planten, doch allerlei bekende soorten, die men nu echter in bijna geen enkele verzameling meer aantreft. *Sedum Stahlii* — om een voorbeeld te noemen — was een plant die op de ruilbeurzen, die ook toen reeds gehouden werden, opgeld deed; menige liefhebber is met Sedum- of Echeveriasoorten begonnen zijn collectie op te bouwen.

Wanneer ik probeer mij het vroegere bestuur voor de geest te halen, dan herinner ik mij altijd Mej. Druijvestein, die vele jaren de taak van penningmeesteresse heeft vervuld, en de heer Witte, die secretaris was. Voorzitters waren in die tijd de heren Blommestein en Kleijn. De Kring Amsterdam vergaderde regelmatig en nu en dan bestond er gelegenheid lantaarnplaatjes te vertonen. Dit was toen niet zo eenvoudig als tegenwoordig, want een eigen projectielantaarn hadden we niet. Een oplossing werd daarvoor gevonden: een geldlening met aandelen van 1 gulden werd onder de leden gesloten en ieder jaar zou een deel van deze aandelen worden uitgeloot. Wie de geest, die in onze afdeling heerst kent, wist dat het doel bereikt zou worden. Als de uitloting plaats had, was er vaak geen belangstelling voor de terug te ontvangen gelden; die werden gul aan de kas geschonken en men ging voort met uitloten. Op deze wijze werd in enkele jaren een eigen epidiascoop verkregen, die op menige leerzame avond dienst heeft gedaan en dat nog steeds doet.

In die eerste jaren was de situatie anders dan tegenwoordig; in enkele grote plaatsen bestond een kring welke eigenlijk los stond van de Vereniging en een zelfstandig leven leidde. Men kwam bij elkaar, ruilde planten, planten werden verlost om de zaalhuur te betalen, men kocht gezamenlijk potten of zaaimateriaal. Een en ander heeft er toe geleid, dat er moeilijkheden ontstonden, doch wij mogen gelukkig constateren dat op het ogenblik de band, die alle succulentenvrienden bindt, sterk is en er thans weer eenheid heerst.

Wanneer wij nu nog even enkele namen uit de historie opdiepen dan vinden we, dat in 1933 het bestuur bestond uit de heren Claeys, Witte en Mej. Druijvestein. In 1934 trad de heer Witte af, die, vergis ik mij niet, van het begin af aan secretaris was geweest, hij werd als zodanig opgevolgd door de heer Jansen, die nu nog het secretariaat waarneemt. Mej. Druijvestein vestigde zich begin 1936 buiten Amsterdam en trad als penningmeesteresse af; de heer Claeys trad in Febr. '36 als voorzitter af. Het nieuwe bestuur bestond uit de heren Mol, Nonnekens en Schutte. Gedurende de oorlogsperiode kwamen er geen wijzigingen voor. Na de oorlog trad de heer Schutte uit het bestuur wegens veranderde werkzaamheden; de heer Nonnekens was verdwenen. Sinds Febr. 48 bestaat het bestuur uit de heren Mol, Jansen, Timmermans, Bannink en De Mortier.

Na deze korte opsomming van enkele bestuursleden moge met een enkel woord aan de belangrijkste gebeurtenissen herinnerd worden, die in het leven van de afdeling hebben plaats gevonden. Dan mag wel in de eerste plaats vermeld worden de deelneming aan de tentoonstelling van de Natuurhistorische Vereniging in Mei 1934, waarbij de afdeling de gouden medaille van H.M. de Koningin en de zilveren medaille van de stad Amsterdam mocht verwerven voor haar inzending. Deze was dan ook in één woord schitterend, en vele tienduizenden bezoekers hebben langs onze collecties, aangevuld door een aantal grote planten uit Artis en de Hortus Botanicus gewandeld en genoten van de schoonheid van deze uitheemse plantengroepen. In het daarop volgende jaar in September heeft de afdeling Amsterdam een gedeelte van het Koloniaal Instituut, thans Indisch Museum, mogen gebruiken om een tentoonstelling van succulente planten te organiseren ter gelegenheid van het Internationale Biologencongres, dat in dit gebouw werd gehouden. Hoewel deze beide prestaties van de leden van onze afdeling grote opofferingen vergden, was het resultaat, dat bereikt werd met het oog op het aantal nieuwe leden, slechts gering te noemen. Een evenement voor onze

afdeling is ook de lezing van de heer Backeberg geweest, die vertelde van zijn ervaringen op de cactusjacht in Noord- en Zuid-Amerika. Ook heeft de heer Van Balen, hortulanus te Pretoria een causerie gehouden over de ultra-succulenten welke in Afrika worden gevonden.

Nu we enkele ogenblikken in het verleden hebben verwijld, is het goed ook nog even naar de toekomst te zien. Het laat zich aanzien, dat de, na de periode van grote belangstelling voor cactussen en andere vetplanten gekomen inzinking, weer door een vergrote interesse zal worden gevolgd. Het is de taak, vooral ook van de afdelingen, om deze belangstelling in goede banen te leiden, opdat zij, die kennismaken met de planten, waarvan onze Vereniging de liefhebberij stimuleert, niet door teleurstelling afvallen, doch zich tot echte liefhebbers ontwikkelen.

Moge de afd. Amsterdam nog vele jaren voortbestaan, en mogen nog velen zich aangesproken voelen tot onze liefhebberij en de bestudering van onze succulente planten. De afdeling wil bij deze gelegenheid haar beste wensen uitspreken voor de Vereniging in haar geheel. Moge „Succulenta” groeien en bloeien, en het tijdschrift, dat ons allen bindt, binnen afzienbare tijd weer maandelijks verschijnen. Als ieder aan „Succulenta” zijn beste krachten geeft, kunnen al deze wensen ongetwijfeld in vervulling gaan.

Zij die Succulenta groot maakten

door H. van der Velde.

HET past ons, nu „Succulenta” haar 30-jarig bestaan herdenkt, de werkers van onze Vereniging eens voor het voetlicht te laten treden. Er is voor schrijver dezer regels een gevaar aan verbonden, omdat zij er vermoedelijk in het geheel geen prijs op stellen om op de voorgrond geplaatst te worden. Ongetwijfeld wordt door het merendeel der leden het werk van het bestuur niet hoog genoeg gewaardeerd, en dat valt te betreuren. Immers, ware het tegenovergestelde het geval, dan zouden de leden, althans voor een groot deel, zeer zeker een grotere activiteit aan de dag gelegd hebben. Helaas is dit niet zo, en daarom is in dit nummer een woord van hulde en waardering voor hen, die van „Succulenta” gemaakt hebben wat het nu is, op haar plaats.

Valt het dan te verwonderen, dat wij allereerst hier de verdienste van de nestor der cactusliefhebberij, de heer G. D. Duursma, naar voren brengen. Hij was het, die na zeer vele voorbereidende werkzaamheden op 16 Juni 1919 het eerste nummer van „Succulenta” het licht deed zien. Wij kunnen de gevoelens van de heer Duursma niet peilen, doch men kan zich de trots van de heer Duursma wèl voorstellen bij de verschijning van het eerste nummer. Het zaad voor de vereniging was gezaaid, uit de verzorging zou blijken of de toen nog jonge vereniging levensvatbaarheid zou hebben en in staat zou zijn zich te handhaven. De verwachtingen werden niet teleurgesteld. De vereniging groeide tot een stevig, goed gefundeerd lichaam, dat niet alleen in eigen land doch ook over de landsgrenzen een goede naam kreeg en nu na 30 jaar een reputatie in de „cactuswereld” heeft, die toonaangevend is.

En in al die 30 jaren heeft de heer Duursma zijn beste krachten gegeven tot groei en bloei van de vereniging, welke een deel van zijn scheppende arbeid was. In verschillende functies, niet in het minst als redacteur, heeft hij getoond vele capaciteiten te bezitten tot nut van de vereniging; zijn verschillende boeken op Succulentengebied droegen er toe bij de liefhebberij op een hoog peil te brengen. Daarnaast heeft hij de laatste jaren het penningmeesterschap van de vereniging op zich genomen, een functie, welke hij tot op heden met grote ijver en activiteit vervult.

Naast de heer G. D. Duursma mogen we zeker het vele werk in herinnering brengen, dat wijlen de heer J. M. van den Houten, leraar aan de H.B.S. te Rotterdam, voor de vereniging gedaan heeft. Zijn grote kennis op het gebied der Succulenten was algemeen bekend. Vele artikelen in „Succulenta” getuigden van zijn grote belangstelling van de kennis der planten. Een serie boekjes, waarvan twee op het gebied der Succulenten, verschenen van zijn hand, die als handleiding haar weg vonden in enige herdrukken. Bekend was zijn grote vrijgevigheid bij een bezoek aan zijn tuin aan de Libanonstraat te Rotterdam. Vele stekken en planten, waaronder toentertijd zeer zeldzame, vonden door zijn gulheid een verdere verbreiding.

Wie herinnert zich niet het grootse werk van mej. M. Karsten, die èn als secretaresse èn als specialiste op 't gebied der Mesems ons te lezen en te leren gaf. Veel heeft zij bijgedragen tot verbreiding der kennis van de Mesembryanthemums, waarvan wij toentertijd maar weinig of niets wisten. Zij heeft voor vele liefhebbers de weg gebaand, welke geleid heeft tot het zich specialiseren van deze belangrijke planten. Naast het werk, dat als secretaresse van haar geeischt werd, onderhield zij een uitgebreide briefwisseling met vele buitenlandse botanici. Belangrijke artikelen van buitenlandse specialisten verschenen toen in „Succulenta”. Haar aandeel in „Mesembryanthema” door Brown, Tischer en Karsten was van groot belang.

In één adem noem ik daarna het werk van mej. J. J. E. van den Thoorn, die jarenlang een ijverig secretaresse was en mede door haar rubriek de leken op cactusgebied tot ware liefhebbers deed uitgroeien. Nog steeds neemt zij een actief aandeel in het wel en wee der vereniging. Het clichéfonds, dat zij thans nog onder haar beheer heeft en de daaraan verbonden niet te onderschatten arbeid, welke zij met een ongeënd enthousiasme nog steeds verricht — n.l. de verkoop van zaden ten bate van genoemd fonds, — is slechts een klein deel van het vele werk, dat zij in de loop der jaren voor „Succulenta” en onze liefhebberij heeft gedaan.

Wie aan de eerste verenigingsjaren denkt, denkt aan de heer J. J. Verbeek Wolthuis. Ook zijn aandeel in de groei en bloei der vereniging was waarlijk van verstrekkende betekenis. Immers, hij was de man, die in 1924 door het organiseren van een groots opgezette tentoonstelling de stoot gaf, welke leidde tot een winst van 80 nieuwe leden. Daarbij bleef het echter niet; het aantal leden, dat bij het eerste lustrum 344 bedroeg, bereikte vijf jaar later een getal van 740 leden, een aanwas van bijna 100 leden per jaar. En niet alleen ontpopte hij zich als een goed organisator, doch ook verschenen een vrij groot aantal artikelen van zijn hand in „Succulenta”, waarin op deskundige wijze voorlichting werd gegeven tot de verzorging van onze „gedoornde vrienden”; met de nomenclatuur van Britton en Rose maakte hij ons bekend. Diverse boekjes, die onze liefhebberij aantrekkelijk maakten, vonden hun weg.

De oud-voorzitter, de heer de Ringh, heeft bij deze verdere ontwikkeling een steun gehad van niet te onderschatten belang aan hetgeen de wegbereiders hadden tot stand gebracht. Het was in die periode, dat de Vereniging haar hoogtepunt bereikte wat het betreft het quantitatief aantal leden, ruim 1200 telde „Succulenta” er toen. Dit was wel 'n gelukkige periode, alles was pais en vrêe. Maar elke vereniging heeft na een periode van opbloei een terugslag door te maken, en waarom zou het met „Succulenta” anders zijn? De modegril, welke in die jaren heerste — vrijwel een ieder deed aan cactussen — begon te luwen, en als gevolg daarvan verminderde het aantal leden. Zij, die lid bleven, werden ernstige en goede liefhebbers, ernstig, omdat velen zich op de interessante cactusstudie wierpen, goed, doordat zij met liefde de verzorging van hun planten ter hand namen. De heer de Ringh was in de eerste plaats liefhebber, waarvan zijn „Vademecum” voldoende getuigt.

En zo komen we langzamerhand tot de tegenwoordige tijd. Het is met enige aarzeling, dat ik nu ook het huidige bestuur onder de loupe ga nemen, maar hier geldt: als men A zegt, moet men ook B zeggen. Welnu, we kunnen niet anders dan met dankbaarheid constateren, dat we met onze voorzitter, de heer A. F. H. Buining een goede koers varen, die pas tot grote ontplooiing kan komen, wanneer in deze onrustige wereld het mensdom enigermate tot rust komt. De basis tot een gefundeerde internationale samenwerking is reeds gelegd, alleen de uitvoering ervan laat door de onzekere toestand helaas nog op zich wachten. Dat het echter in de toekomst van een grote en verstrekkende betekenis en voor de verdere ontwikkeling van onze liefhebberij een grote steun zal zijn, kan reeds als een voldongen feit geconstateerd worden.

Daarnaast moet ongetwijfeld het vele werk genoemd worden, dat onze redacteur, de heer A. J. A. Uitewaal, doet om deze grondgedachte van de voorzitter in geschrift voor te bereiden, een taak, die werkelijk geen sinecure is, en zeker niet onder de huidige moeilijke omstandigheden.

De enorme arbeid, die de verschijning van een Succulentanummer vraagt, is helaas niet in overeenstemming met de waardering, die men als redacteur ervan kan verwachten. De één vindt het te geleerd wat de inhoud betreft, de ander houdt niet van Haworthia's en ziet liever artikelen en afbeeldingen van cactussen. Maar er wordt wel eens vergeten, dat men er over het algemeen vrijwel niets aan doet, om te zorgen,

dat de redactie over voldoende artikelen beskikken kan, om een keuze te maken voor een zo gevarieerd mogelijke inhoud van „Succulenta”. Hiervoor is de medewerking van alle leden onmisbaar. In het geval, dat u uw woorden niet zo goed op papier kunt zetten, is de redacteur gaarne bereid uit uw gegevens een behoorlijk artikel samen te stellen dat kan bijdragen de inhoud van „Succulenta” zo gevarieerd mogelijk te maken. Het gemis aan medewerking noopt de redacteur er toe, bij gebrek aan voldoende artikelen, uitsluitend voor de leek bestemd, naar iets te grijpen, dat op de grens van het wetenschappelijke ligt. Wanneer ik b.v. Engelse of Amerikaanse tijdschriften zie, dan treft het mij telkens, dat het werk van onze redacteur vaak een ereplaats in genoemde cactustijdschriften inneemt. Daar blijkt dus meer waardering voor zijn werk te zijn. Tot een korte analyse van onze redacteur ben ik nog niet gekomen, doch deze kan, na het lezen van vorenstaande, gevoelig vervallen. Neemt u zich daarom voor hem bij zijn werk de behulpzame hand te bieden met het uitsluitende doel, de liefhebberij in al zijn geledingen te bevorderen.

Ook onze secretaresse, Mevrouw J. Grullemans-van Berghem heeft een taak die de volle aandacht vraagt en veel, zeer veel tijd in beslag neemt. Een lijvige correspondentie valt week na week te behandelen. Secretaresse zijn is tenslotte een taak, waarvan men wel het begin, doch nimmer het einde ziet. Hoeveel werk het secretariaat van „Succulenta” met zich meebrengt, weten alleen zij, die deze functie hebben bekleed.

Zo ben ik aan het einde van mijn schets gekomen. Ik weet, dat ik lang niet volledig ben geweest, maar dat kan ook niet, omdat ik hier vrijwel alleen op de „herinnering” moest afgaan. Tenslotte was het dan ook maar een streven om hen, die hun beste krachten aan „Succulenta” hebben gegeven of nog geven, ter gelegenheid van het 30-jarig jubileum voor éénmaal aan de vergetelheid te ontrukken.

Ik wil dit artikel niet besluiten zonder dank te brengen aan de vele „naamlozen”, die door woord en geschrift ook het hunne hebben bijgedragen tot verbreiding der kennis onzer succulente planten.

Er zullen in onze jongere generatie ongetwijfeld goede krachten schuilen, die in staat geacht mogen worden en daartoe ook de lust voelen de voetsporen der „ouden” te volgen, en ook hun deel bij te dragen tot groei en bloei van „Succulenta”.

Ons kan nie help nie.

Uit brief van H. Herre dd. 20-1-1949.

„Heelwat liefhebbers soek b.v. die baie skaars Lithops soorte soos — *L. Inae*, *L. chrysocephala*, *L. optica rubra* ens. — waarvan onself net min plante het en niks saad kry nie. Hierdie soorte groei ook so ver weg van hier en in 'n so woeste wêreld wat ook nog nooit voldoende reëns gedurende die laaste jare gekry het, dat ons dit ook nie op die oorspronklike plekke sal gaan kry nie. As tye verander en almal daardie geweste goeie reëns gehad het, sal dit miskien betaal om daar te gaan soek, maar so lank die posisie so is, soos vandag, sal dit beslis nie betaal nie, om dit te probeer in hande kry. Mnr. T. het vir my laat weet, dat dit met heelwat van die Lithops vanuit Suidwes-Afrika, as ook met ander vetplante daarvandaan so is, dat ook die ou plante deur die lang droogtes uitgesterf het en dus in goeie tye, die plante eers weer sal moet groei voordat 'n mens daar sal kan kom om saad daarvan te versamel. Heelwat van die soorte sal miskien ook nooit weer in so 'n groot maat weer verskijn nie en dus bepaald baie skaars sal word, net soos dit met *Lithops Herrei* die geval was, wat amper uitgeroei is, ten minste op die oudste vondplek daarvan. Gelukkig skyn dit ook nog op ander verlate plekke te groei en sal dus wel nie heeltemal verdwyn nie, maar as dit net op daardie ou plek tuis was, sal dit verdwyn het; want dis niet so maklik te kweek nie en aldus het liefhebbers in ons land altyd daarvoor gevra en mense wat die Richtersveld goed ken, het so lank as wat hulle kon, dit verskaf en ander goed van ander dele van die land daarmee ingeruil, totdat dit so te sê uitgeroei was. Ook met heelwat plante vanuit Luederitzbucht het dit net so gegaan en dus sal dit baie moeilik wees, om dit selfs na goeie reënare weer in die veld te kry. In die vogtige Europa kan die mense hulle dit nooit verbeel nie, maar dis so en waar daar niks te kry is, kan ook geskrywe en gedoen word, wat ook al en dit sal niks baat nie, want ons mense kan daaraan niks verander nie. Ons is eenvoudig nie by magte nie om daaraan iets te doen. Aldus moet U ook maar vir andere vriende en belangstellendes daarvan sê, sodat hulle weet daarvan en daarna kan handel. Ons ontvang gedurig briewe daaromtrent, maar ons kan nie help nie.”

Adromischus maculatus (S-D) Lem.

Een weinig bekende soort

door A. J. A. Uitewaal.

Adr. maculatus (S.D.) Lem.

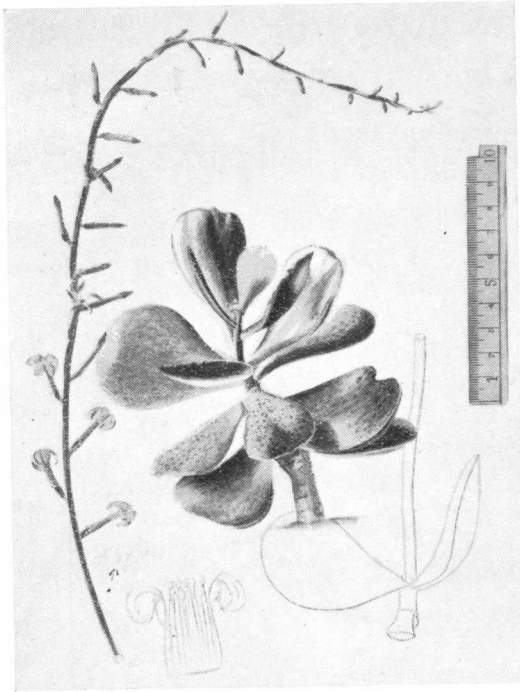
(foto: Uitewaal).

„HET is verheugend, dat omtrent de benaming van deze soort (dat is *Adr. maculatus*) nu eindelijk opheldering is verkregen” schreef Dr. Karl v. Poellnitz in Fedde's Repert. 49 (1940) p. 61 in een bespreking van het werkje van C. A. Smith in Bothalia 4 (1939) p. 613 e.v. Verder schrijft hij: „Vrijwel zeker behoren tot *Adr. trigynus* de volgende literaturopgaven: *Adr. maculatus*, v. Roeder in Sukkul. 1931, taf. 23; J. West in Cact. and Succ. Journ. 3 (1931) 90; Jacobsen in Sukkel. 1931, afb. 6, en Succ. Pl. (1935) fig. 7.” Waaraan wij hier dan nog toevoegen de afbeelding in Succulenta (1933) p. 224, dezelfde die in de catalogus van de firma De Laet voorkomt. Uit het voorgaande blijkt dus, dat de algemeen onder de naam van *Adr. maculatus* bekende plant deze naam ten onrechte draagt, maar volgens v. Poellnitz *Adromischus trigynus* is. Voor menige liefhebber komt dit ongetwijfeld als een verrassing; al weer een oude bekende, die zijn naam ten onrechte draagt. Nu, U moogt het oude naamplaatje gerust verwijderen!

Wat is dan *Adromischus maculatus*?

Deze soort werd het door Salm-Dyck in zijn Observ. Bot. 5 (1820) als *Cotyledon* gepubliceerd en later door Lemaire in Jardin Fleuriste (1852)

in het door hem opgestelde geslacht *Adromischus* overgeplaatst. Van deze soort bevindt zich in het herbarium te Kew (Eng.) een originele aquarel, welke gedateerd is 15 Febr. 1824, waarvan u

Adr. maculatus, reproductie naar originele aquarel in herbarium te Kew.

de directeur van dit herbarium, een reproductie vindt. De tekening van bloeiwijze op deze aquarel draagt een andere datum, nl. 9 Juli 1824, waaruit men mag opmaken, dat deze later is toegevoegd. Op de afbeelding heeft Dr N. E. Brown het volgende genoteerd: „Getekend naar een typelant van Salm-Dyck ontvangen; vergeleken met authentieke plant in het herbarium van Haworth te Oxford.” Daar het materiaal in Haworth's herbarium waarschijnlijk uit planten is samengesteld, en Salm-Dyck geen materiaal van de door hem beschreven typeplant bewaard schijnt te hebben, mag dus deze aquarel als type-afbeelding beschouwd worden. Schönland en Baker f. hebben het materiaal van Haworth bestudeerd (zie Journ. of Bot. 15 (1902) pag. 92.

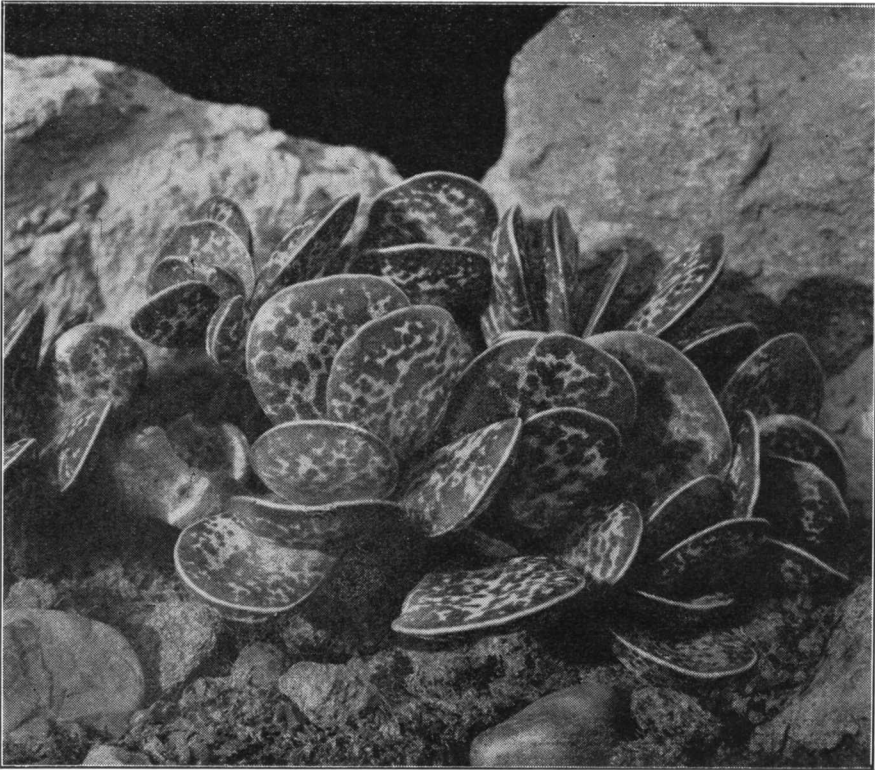
De beschrijving van *Adr. maculatus* naar de originele diagnose, het van Schönl. et Bak. onderzochte materiaal, en de originele aquarel, luidt als volgt:

Dwergachtige struik. Stammetjes ongeveer 9 cm hoog, aan de basis vertakt, de oudere delen met grijs-bruine bast. Bladeren afwisselend geplaatst, ei-spatelvormig tot breed omgekeerd-eivormig, naar de basis enigszins wigvormig, aan de basis zelf een weinig stengelomvattend, de top stomp tot afgerond-afgeknot, met zeer klein nerfspitsje of lichtelijk geschulpt, aan beide zijden convex of de bovenzijde vlak of een weinig hol, de rand rondom scherp en tevens hoornig, de jonge bladeren naar de top vaak iets gegolfd, ong. 4–6 cm lang en $2\frac{1}{2}$ – $4\frac{1}{2}$ cm breed, fristot grijsgroen, met tamelijk veel meest ronde of enigszins langwerpige bruine of enigszins zwartachtig rode, onregelmatig verdeelde vlekken.

Bloemstengel eindstandig, kaal, steelrond, groen, iets roodachtig aangelopen. Bloemen talrijk, afwisselend, enkel, zittend, schuin afstaand in een losse aar. Kelkslippen kort, 1 mm lang, driehoekig. Bloembuis boven de kelk enigszins verwijd, ongeveer 1 cm lang, groen, met 5 stompe kanten; de zoom wijd afstaand tot teruggebogen, slippen langw.-lancetvormig, spits, wit met purperachtig rood, ca 3 mm lang.

De afbeelding van *Adrom. maculatus* (als *Cotyledon*) in Saunder's Refugium Bot. 1. t. 35. (1836) stelt eveneens deze soort voor. In tegenstelling

tot Haworth's plant zien we hier niet alleen enkel staande bloemen, maar aan het onderste deel van de bloemstengel dikwijls in paren bijeen. Zelf had ik aan een en dezelfde plant zowel bloemstengels met enkel staande bloemen als stengels, waarvan de onderste bloemen in paren bijeenstonden; dikwijls kwam de tweede bloem niet helemaal tot ontwikkeling. Deze soort toont dus een zekere variatie van 1-2 bloemen. Variaties van 1-2-3 bloemen zijn overigens in dit geslacht geen zeldzaamheid.

Adr. trigynus (Burch.) Poelln.

(foto: Uitewaal)

Uit het voorgaande blijkt dus klaar, dat de algemeen als *Adr. maculatus* verbreide en bekende plant deze naam ten onrechte draagt. Niet alleen zijn de bladeren anders gevormd en anders gevlekt, maar ook de bloemen zijn noch zittend, noch groen, maar daarentegen tamelijk lang gesteeld (1 tot zelfs 1½ cm lang) en de bredere bloembuis, met bijna tegen de bloembuis aanliggende slippen, is purperrood! Zoals reeds eerder werd aangehaald, behoort deze onder foutieve naam verspreide plant volgens v. Poellnitz tot *Adr. trigynus* (Burch.) Poelln., welke soort bekend is uit de korte en eigenlijk ontoereikbare beschrijving van Burchell in diens Travels, Vol. 2 (1824) p. 226; vindplaats: Klarwater (= Griquatown) in Griqualand West. Wij menen aan te mogen nemen dat v. Poellnitz, die de bladeren van het typemateriaal uit het herbarium te Kew onderzocht (welk materiaal intussen is verloren gegaan) gelijk heeft. Nieuw materiaal,

op de vindplaats van de typeplant verzameld, zou uiteindelijk opheldering moeten brengen.

De door mij hier afgebeelde plant van *Adr. maculatus* heb ik, naar ik mij met vrij grote zekerheid weet te herinneren, verscheidene jaren geleden van de heer C. L. H a r d e r s ontvangen. Met het oog op een te maken foto, had ik ze het vorige jaar buiten in de volle zon gezet, opdat de vlekken zich zo duidelijk mogelijk zouden aftekenen. Helaas ging de plant verloren; de stam boog al sterk door toen ik bijgaande foto heb gemaakt. Dit is de oorzaak, dat de meer dan 10 cm hoge stam niet duidelijk zichtbaar is. De stam was enigszins vertakt, terwijl zich ook aan de basis spruiten hadden ontwikkeld; op één stek na had ik al het stekmateriaal weggegeven. Op de stam zijn een paar korte luchtworteltjes te zien, ongetwijfeld ten gevolge van culturomstandigheden.

Planten van deze soort zijn, behalve aan de bloemkenmerken, gemakkelijk te herkennen aan de zich duidelijk ontwikkelende stam, aan de vorm der bladeren, de verstrooid staande, slechts zelden samenvloeiende vlekken en aan de scherpe, hoornige rand rondom de bladeren.

C. A. S m i t h geeft als vindplaatsen van *Adr. maculatus* de districten Worcester, Robertson en Oudtshoorn. Onder het materiaal van dit geslacht, dat ik door de vriendelijke bemiddeling van de heer H e r r e te Stellenbosch ontving, bevonden zich de nummers Stellenb. 6079 (Steinkopfbreekpoort) en Stellenb. 6889 (Bonnievale), die vrijwel zeker tot deze soort behoren.

Van de Redactie

Voor onze leden is er prettig nieuws. De heer P. F. D i e m e l, Rijnlaan 133 te Utrecht heeft zich bereid verklaard een jaar lang artikelen over de behandeling van onze succulenten te publiceren, waarvan het eerste in het volgende nummer zal verschijnen. De twee en dertig jaren lange ervaring van de heer Diemel staat er borg voor, dat zijn artikelen voor ons van het grootste nut zullen zijn, niet alleen de beginners, doch ook de ervaren liefhebbers zullen er profijt van kunnen trekken. Bovendien is hij genegen vragen van beginners persoonlijk te beantwoorden (postzegel voor antwoord s.v.p. insluiten). Aan vragen van algemeen belang zal in de nieuwe rubriek de nodige aandacht worden besteed. Wij zijn de heer Diemel reeds bij voorbaat hoogst dankbaar.

* * *

De leden-liefhebbers zullen overigens voorlopig niet te klagen hebben, we hebben gelukkig een kleine voorraad populaire artikelen.

* * *

In dit nummer vinden de leden op de twee binnenste bladzijden een tweetal cactus-

artikelen waarin de planten systematisch behandeld zijn, hetgeen voor het op naam brengen bijzonder nuttig is. Bestudeer nauwkeurig de beschrijving, waardoor u zich vertrouwd maakt met de algemeen gebruikelijke termen en waardoor het u gemakkelijker zal vallen uw planten zelf duidelijk te omschrijven. Het observeren van details verhoogt uw kennis en geeft meer genoegen van uw planten. Wij zijn voornemens deze reeks te vervolgen — en niet alleen cactussen maar ook andere succulenten te behandelen — mits wij voldoende instemming en medewerking vinden.

* * *

Een zevental personen vroeg om inlichtingen over de fotowedstrijd. Wij hopen, dat ze ook allen zullen deelnemen, en de deelname het volgend jaar groter zal zijn, want het ligt in de bedoeling ieder jaar zulk een wedstrijd uit te schrijven en de foto's tijdens de Algemene Vergadering ten toon te stellen. De deelnemers gelieven er voor te zorgen, dat de foto's tenminste één week vóór de Alg. Verg. in het bezit van de redacteur zijn. De bedoeling

van de fotowedstrijd is het fotograferen van de planten te stimuleren; gaat een plant dood, dan heeft u tenminste een afbeelding als prettige herinnering.

Nevenbedoeling is, de redactie aan een kleine voorraad foto's te helpen om artikelen te kunnen illustreren; aan nieuwe foto's hebben we groot gebrek.

* * *

De heer Roan (Engeland), Red. van het tijdschrift v. d. Nat. Cact. and Succ. Soc., was zo vriendelijk ons, op ons verzoek, enkele der beste foto's en tekeningen uit dit blad in bruikleen af te staan.

* * *

Onze artikelenreeks, de in onze verzamelingen voorkomende nieuwe Gasteria's behandelende, is bijna ten einde. Op ons programma staat nu Adromischus, waarmee in dit nummer een aanvang werd gemaakt. Na een algemeen artikel over dit onderwerp volgt aan de hand van afbeeldingen een bespreking van de bij ons bekende soorten.

Dr. de Boer heeft ons beloofd zijn interessante artikelenreeks over de ultrasucculente Mesems regelmatig voort te zetten, terwijl de heer Janse zijn artikelen over Euphorbia zal vervolgen; de bekende soorten zijn aan de beurt. Op Crassulaspecialisten doen wij een vriendelijk beroep. Aan medewerkers voor cactus-artikelen hebben we bepaald gebrek; dit schijnt een internationaal verschijnsel te zijn. Mogen we vooral onze cactuskenners dus eens aansporen in Succulenta hun licht te laten schijnen!

* * *

Aan de afdelingen werd een vragenlijst toegezonden ter beantwoording door de leden. Deze enquête zal ons een overzicht kunnen geven van de huidige stand van onze liefhebberij en van de wensen, die de leden mochten koesteren.

* * *

Binnenkort willen wij de afdelingen een hersengymnastiekoefening doen toekomen om onze leden te testen. Wij willen er een onderlinge, vriendschappelijke wedstrijd van maken.

* * *

De „Cactuswereld” werd tot nu toe vrijwel uitsluitend door uw redacteur verzorgd. U wist natuurlijk niet dat gegevens, die u eventueel voor deze rubriek zoudt kunnen verschaffen, hartelijk welkom zijn.

* * *

De nieuwe catalogus van onze bibliotheek is klaar. Tegen de prijs van 25 cent (ook in postzegels) verkrijgbaar bij onze bibliothecaresse: Mevr. Buning-Kroeze, „Hohorst”, Hamersveld (Utr.). Zorg dat u er vlug bij bent; de bibliotheek is een bron van kennis.

* * *

Steeds meer Belgische vrienden sluiten zich bij ons aan. Van harte welkom! Scmmige daarvan hebben zelfs van hun grote tevredenheid met Succulenta getuigd. Dat deed ons goed. Trouwens, ook vele andere buitenlandse vrienden (uit Afrika, Amerika, Engeland) sympathiseren met Succulenta. Aan hun bijdragen ruimen wij gaarne een plaatsje in.

* * *

„Huis en Hof” onder redactie van Kees Hanna (Uit. Contact, A'dam) is een nieuw maandblad voor liefhebbers van bloemen en planten. Het wil de raadgever en de vraagbaak zijn voor de eenvoudige en toch belangstellende liefhebber. Terecht wordt in de inleiding gezegd, dat een tuin, wanneer men er verstand van heeft, een enkele plant in de kamer, die men op de juiste wijze weet te verzorgen, in een mensenleven heel wat kan betekenen. Het tijdschrift ziet er keurig verzorgd uit.

* * *

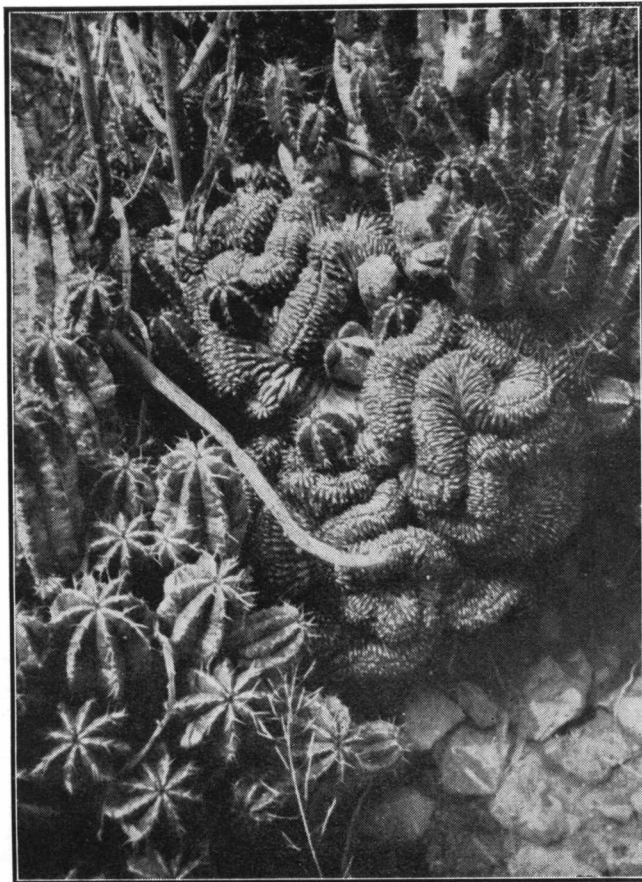
„De Volkstuin”, orgaan v. h. Alg. Verbond van Volkstuinverenigingen bevat een interessant artikel: „Bloeiende cactussen als kamerplanten” van ons lid de heer F. Hoogvliet. Succulenta en het adres van onze secretaresse werden daarin genoemd; met succes. Goed zal De heer Hoogvliet te Rokanje heeft een rotstuintuin aan de Zeeweg aangelegd met het doel succulentententoon te stellen en te verkopen. Ook wordt daar reclame gemaakt voor onze vereniging. De heer H. biedt gratis pension aan gedurende de maanden Juli en Aug. (of tenminste één maand) aan hem of haar, die bij hem zijn vakantie wil doorbrengen onder voorwaarde 's middags gedurende enkele uren mensen, die planten komen bezichtigen, te woord te staan.

* * *

Een rebus ?

V i s geschr. ov. afk. v. plantnam., ov. aut.-nam. + ov. verand. splng. W willn dt op grotr schal toep. in ons tijdschr. + zo voorn. rnte besp. op d ± gewaard. techn. + z.g.n. wetensch. art. Ond. voorw. dt U dt vlt knt lezn!

Euphorbia Echinus Hook. f. & Coss.

Euph. Echinus en *f. cristata* in Oued-Massa (Zd.-W. Marokko)
(foto: J. Gattefossé)

TOT de eerste succulente *Euphorbia*'s die in Europa bekend werden behoren de soorten afkomstig uit Marokko. Reeds omstreeks 1570 kweekte de liefhebber Jean Boisot *E. officinarum*, die door Dodonaeus in zijn kruidboek wordt afgebeeld. *E. Echinus* Hook. f. & Coss. is een veel hierop gelijkende soort en beide zijn karakteristieke planten van de droge Marokkaanse woestijnen in de omgeving van Agadir en Mogador. Ze groeien in uitgestrekte, tamelijk aaneengesloten formaties in gezelschap van enkele doornstruiken. Slechts hier en daar laten ze nog ruimte over voor andere planten; meestal zijn dit éénjarige planten, die gedurende de korte lente die kale plekken kleuren met hun schitterend gekleurde bloemen. Boomloos is dit gebied echter niet overal, daar de heuvels vaak nog een verspreid optreden vertonen van een bijzondere boomsoort, *Argania Syderoxylon*, het „ijzerhout”. Juist in deze lichte bosschage komt vaak *E. Echinus* voor.

De afbeelding, naar een foto van de botanicus J. Gattefossé, vertoont *E. Echinus* met een cristaatvorm van deze soort. De plant met de dunne takjes die ook nog op de afbeelding te zien is, kweken wij eveneens in onze collecties; het is *Kleinia Anteuphorbium* (L.) D.C. een succulente composiet, eveneens een endemische plant van dit gebied. Ook deze soort werd reeds door Dodonaeus beschreven en afgebeeld.

J. A. Janse.

Zaaien zonder bodemverwarming

door P. F. Diemel.

HET is een onjuiste mening, dat de verzorging van zaaizels zonder of met bodemverwarming volkomen gelijk kan zijn. Zaaiers, die over een bodemverwarming beschikken, kunnen voor een regelmatige temperatuur zorgen en behoeven niet al te spoedig bevreesd te zijn, dat zij hun zaaizel te nat maken. Sommigen laten hun testen zelfs doorlopend tot halverwege in het — uiteraard min of meer warme — water staan. Zaaiers, die niet over bodemverwarming beschikken, hebben de regeling van de temperatuur niet in de hand. Voor hen hangt het gelukken van een zaaizel niet geheel, doch wel voor een belangrijk gedeelte af van de weersomstandigheden.

Juist, omdat de weersgesteldheid in ons land zich vooral in de maand Mei nogal eens sterk wijzigt, worden zaaiers zonder bodemverwarming vaak voor hoogst onaangename verrassingen geplaagd. Iedere ervaren zaaier weet, dat temperatuurschommelingen voor een zaaizel ongunstig zijn en tot minder goede — en onder bepaalde omstandigheden — zelfs zeer slechte uitkomsten kunnen leiden. Een zaaizel zonder bodemverwarming zal over het algemeen slechts dan uitstekend opkomen, wanneer het een dag of tien mooi weer treft.

Toch zijn bij minder gunstig weer ook zonder bodemverwarming nog wel bevredigende resultaten te bereiken. De meeste zaaiers — vooral de nieuwelingen — maken zeer ernstige fouten. Ten eerste zijn zij ongeduldig en zaaien daardoor te vroeg; ten tweede houden zij onvoldoende rekening met de algemene weersgesteldheid, luisteren niet naar het weeroverzicht van het K.N.M.I., zoals verstandige kwekers zeer beslist wel doen, en zaaien op de eerste de beste zonnige dag; ten derde draineren zij hun zaadtest onvoldoende en gebruiken een te sterk vochthoudende aarde, zodat de zaadbak te veel tijd nodig heeft om na de gebruikelijke watergift wederom tot matig vochtig op te drogen. Men kan het risico tot een minimum terugvoeren, door tevoren zijn test(en) geheel gereed te maken en ook overigens zoveel mogelijk voorbereidende maatregelen te treffen, opdat terstond kan worden gezaaid, zodra de weerberichten gunstig luiden. Voor behoorlijke drainage kan men zorgen, door op de goed opengemaakte gaatjes in de zaaitest(en) schoon gewassen potscherven te leggen met de bolle kant naar boven, en verder op de bodem een laagje gewassen fijn grind of sintelcokes aan te brengen ter dikte van 1 à 1½ cm. Indien men daarna voor zaaiaarde gebruik maakt van gelijke delen goed gewassen grof, dus rivierzand en door horregaas gezeefde zuivere, goed verteerde beukenbladaarde, zal men ervaren, dat zijn zaaizel niet te lang nat blijft en niet te snel uitdroogt.

Wie zijn zaden begin Mei bij gunstige weersvooruitzichten aan de aarde toevertrouwt, behoeft, indien hij door goede drainering en keuze van de juiste grondsoorten zijn zaaitest(en) slechts matig vochtig heeft gehouden, niet aanstonds te wanhopen, wanneer de thermometer plotseling daalt. Zodra weer enige warme dagen komen, zal hij ervaren, dat zijn zaden nog redelijk goed opkomen. De ongeduldige daarentegen, die al te vroeg zonder bodemverwarming zaaide, zijn zaaizel tevoren min of meer heeft verdrongen en niet voor een goede drainage en vocht doorlatende aarde zorgde, zal tevergeefs naar jonge plantjes uitzien.

Indien, zoals in het voorjaar van 1948, de weersomstandigheden voor het zaaien van succulenten vrijwel doorlopend ongunstig blijven, doet men verstandig geduld te oefenen en desnoods zijn zaden nog in Juni of Juli aan de aarde toe te vertrouwen.

Een ruim dertigjarige ervaring leerde mij overigens, dat het in het geheel niet zo bezwaarlijk is, een zaaizel van Juni of Juli door de winter te krijgen. Indien de weersomstandigheden er toe dwingen zo lang te wachten, doet men verstandig wat wijder uiteen te zaaien, opdat de zaailingen wat ruimte hebben en niet behoeven te worden verspeend. De test met onverspeende zaailingen zal uitmuntend door de winter komen, wanneer men haar een plaatsje kan geven op 'n lichte, vorstvrije plaats in een overigens onverwarmd vertrek, en iedere watergift van 1 October tot 15 Maart achterwege laat. Omstreeks laatstgenoemde datum geplaagd in een wat warmer vertrek en langzamerhand wat vochtiger gehouden, zullen de zaailingen snel zwellen en aan de groei gaan. Zij laten zich daarna gemakkelijk verspenen en groeien snel door. Het vorige jaar heb ik bij wijze van proef nog omstreeks half Augustus gezaaid. Het laat zich aanzien, dat ik de jonge plantjes goed door de winter krijg. Dit jaar zal ik de proef op ruimer schaal herhalen.

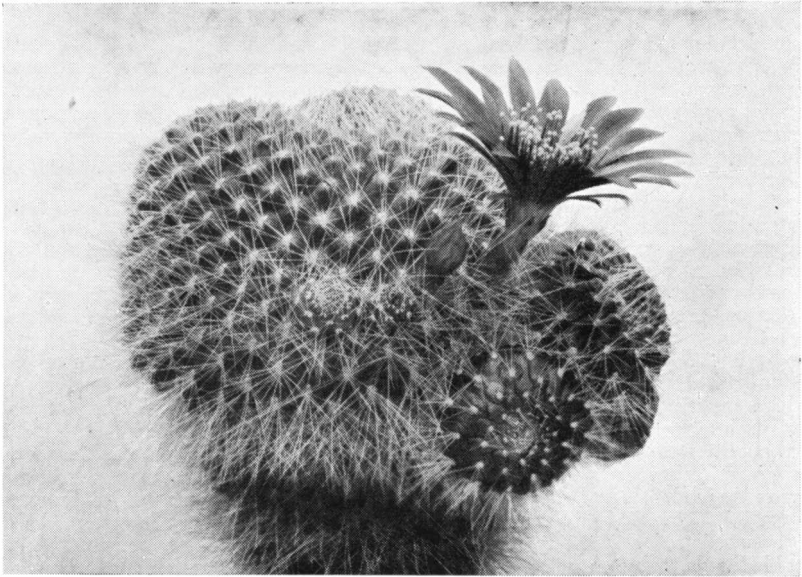
REBUTIA WESSNERIANA Bew.

W. B e w e r u n g e in: Jahrbücher der Schweizerischen Kakteengesellschaft, „Sukkulentenkunde II“, Augustus 1948, p. 24, fig. p. 24.

PLANT: gedrukt kogelvormig, tot 7 cm hoog en 8 cm breed, geënt gemakkelijk spruiten vormend; top breed en diep ingezonken, niet door doorns bedekt; bovenzijde bij intensieve zonbestraling violet getint.

RIBBEN: opgelost in spiraalvormig gestelde rijen wratten van ongeveer 2 mm hoogte; areolen ongeveer 2,5 mm lang en 1 mm breed, ongeveer 5 mm van elkaar verwijderd, met zeer weinig wit vilt.

DOORNS: geen verschil tussen rand- en middendoorns, ongeveer 25 stuks, wit,

Rebutia Wessneriana Bew.

(foto: Kruik.)

ongeveer 20 mm lang, de bovenste met licht bruine punt, borstelig, slechts weinig gespreid gesteld.

BLOEM: a. knop: ogenschijnlijk kaal; b. vruchtbeginsel: rond, rood getint, bekleed met violet gekleurde schubjes, ogenschijnlijk kaal; c. buis: slank trechtervormig, rood getint, bekleed met violette schubjes, ogenschijnlijk kaal; d. bloem: glanzend bloedrood, naar de punt der bloemblaadjes vrijwel violet schijnend, deze smal lancetvormig, de binnenste ongeveer 6 mm breed en 30 mm lang, de buitenste ongeveer 4 mm breed en 10 mm lang, (geopende bloem ongeveer 55 mm in doorsnede); e. meeldraden: vele, rood; helmknopjes geel; f. stamper: rose-oranje; 6 witachtige stempels.

VRUCHT: niet bekend.

ZAAD: niet bekend.

GROEIPLAATS: waarschijnlijk Argentinië.

TOELICHTING: de afgebeelde plant is afkomstig van de kwekerij van de heer J. J. K r u i k , te Rockanje, die deze planten van de firma Winter, Frankfurt am Main, betrok. Ze werden in de handel gebracht als *Rebutia Winter 6*.

De plant groeit zowel ongeënt als geënt goed en valt door haar fraaie bedoorning en de prachtige bloemen direct op. Evenals *Rebutia Krainziana* komt zij in vrij veel verzamelingen hier te lande voor. Het is een zeer aanbevelenswaardige *Rebutia*.

A. F. H. B.

REBUTIA KRAINZIANA Kesslrg.

W. Kesselring in: Jahrbücher der Schweizerischen Kakteengesellschaft „Sukkulentenkunde II“, August 1948, p.p. 23/23, fig. p. 23.

PLANT: gewoonlijk plat kogelvormig, geënt iets zuilvormig, dan 4—5 cm hoog en 3—4 cm breed; dofgroen, gemakkelijk spruiten vormende en dikwijls zodevormend; top breed ingezonken; areolen opvallend spiraalvormig (turbine-achtig) gesteld.

RIBBEN: opgelost in sterk spiraalvormig gestelde rijen wratten, die door diepe groeven van elkaar zijn gescheiden; areolen sterk witwollig en groot, meestal ovaal, ongeveer 2 mm lang en 1,5 mm breed, zelden rondachtig, ongeveer 3—4 mm van elkaar verwijderd.

DOORNS: 8—12, borstelig, zeer dun, sneeuw wit en gewoonlijk kort, ongeveer 1—2 mm lang, meestal zijwaarts tegen de plant liggend, soms enkele iets naar boven schuin afstaand, dikwijls nog twee minimaal kleine, slechts 1,5 mm lange, naar boven uit het areool stekende borsteltjes.

Schaal met zaailingen van *Rebutia Krainziana* (Kesselring). (foto: Kruik.)

BLOEM: a. knop: ogenschijnlijk kaal; b. vruchtbeginsel: rond, bekleed met bruinviolette schubjes, ogenschijnlijk kaal; c. buis: slank trechtervormig, bekleed met bruinviolette schubjes, ogenschijnlijk kaal; d. bloem: ongeveer 3 cm lang en 4 cm breed (geopend), aan de buitenrand hoogrood, naar het midden iets violetachtig getint, in het midden geelachtig; e. meeldraden: vele, geelachtig wit; helmknopjes bleekgeel; stamper: geelachtig wit; 10 geelachtig witte stempels.

VRUCHT: niet bekend.

ZAAD: niet bekend.

GROEIPLAATS: volgens de beschrijving Bolivia.

TOELICHTING: Dat de groeiplaats Bolivia is, lijkt mij onwaarschijnlijk. De planten en zaden kwamen naar Europa reeds voor de oorlog door bemiddeling van de firma Winter in Frankfurt am Main. Ze waren verzameld door Ritter en Marsoner. In de afgebeelde zaipan, afkomstig van de kwekerij van de heer J. J. Kruik te Rockanje, komen zaailingen voor van de z.g. „turbinata“; zaden ontvangen van de verzamelaar Marsoner uit Argentinië. Zeer duidelijk ziet men hier de hierboven beschreven *Rebutia Krainziana* met de zeer korte doorns en de markante, spiraalvormig gestelde, witte areolen. Hieruit blijkt hoe variabel deze rijkbloeiende, prachtige soort is. Deze planten zijn ongetwijfeld in vele verzamelingen hier te lande te vinden. Het kweken biedt in het algemeen geen moeilijkheden, ook niet voor beginners.

A. F. H B

Succulenten in onze tuin

door C. Bommeljé.

Succulenten in de tuin v. d. schrijver.

(foto: Cossee)

Voor elke succulentenverzamelaar is het een ideaal een kasje in de tuin te bezitten, maar heeft hij het eenmaal zover gebracht dan blijkt al spoedig dat de ruimte meestal erg beperkt is. In de winter is dat zo erg niet, dan mag de kas gerust vol staan, maar in de zomer stellen wij de planten graag mooi op en zetten we ze liefst niet te dicht op elkaar.

Niet alleen in een kas kunnen succulenten goed groeien, doch ook in de tuin gedijen vele soorten uitstekend, breng daarom gerust 's zomers vele planten naar buiten. Al jaren kweek ik een vrij groot aantal succulenten in de tuin, ik heb daarvan al veel genoeg beleefd. In een zonnige tuin, aangelegd als rotstuin komen cactussen en andere vetplanten het mooiste tot hun recht. In zo'n rotstuinje zetten we ten eerste veel winterharde succulenten, waarvan heel aardige groepen te vormen zijn. Een flinke groep *Sempervivum* kan heel mooi zijn als we planten met verschillende kleuren kiezen, zoals *Semp. arachnoideum*, wit; *S. atriviolaceum*, violet en *S. Reginae-Amaliae*, deze bloeit geel; van alle nemen we liefst flinke pollen.

Denk er om, een tuin is geen kas, plaats geen groot aantal aparte planten, maar zorg voor plantengroepen. *Rosularia pallida* (*Umbilicus chrysanthus*) is ook een mooie plant, die grote behaarde rosetten vormt, ze bloeit geel. *Sedum*s zijn prachtige rotplanten. Een weinig bekende soort, die ik al meer dan twintig jaar in de tuin heb, is *Sedum populifolium*, een houtige kleine struik met grof getande bladeren, ze heeft witte, sterk geurende bloemen. Zeer rijk bloeit *Sedum hispanicum*, een twee-jarige soort die zich zelf uitzaait. Winterharde *Opuntia*'s kunnen we 's winters beter onder glas zetten, veel bloei is er in ons land niet van te verwachten.

We kunnen ook heel wat planten uit de kas voor de tuin gebruiken; in de eerste plaats *Mesembrianthemum roseum*, ze bloeit buiten veel mooier en langer dan in de kas. In de warme zomer van 1947 stonden ze van Mei tot eind October buiten te bloeien. De beste kweekwijze voor struikvormige Mesems is als men in Augustus stekken neemt, deze in het voorjaar in de volle grond plaatst waar ze dan spoedig tot bossige planten uitgroeien.

Byrnesia Weinbergii, de „desert ghost” (woestijngeest van Californië) in de volle zon gekweekt vertoont een prachtige kleurschakering, deze sterke plant kan zelfs een nachtvorstje verdragen. Afgesneden takken kan men 's winters bewaren. *Echeveria*'s zijn van ouds bekend als goede buitenplanten, men kan ze in de volle grond plaatsen en 's winters weer oppotten. Naast de bekende *Ech. secunda* is de eveneens bekende albasten *Ech. elegans* heel mooi; buiten worden het prachtige pollen en dan is *Ech. metallica* ook heel geschikt, ze valt op door haar aparte kleur.

Vele *Gasteria*'s groeien en bloeien buiten op hun best, de bloemen zijn feller gekleurd en de planten mooi van tint. Aloë's bloeien buiten vaak beter dan binnen. *Agaven* horen 's zomers buiten; 's winters staan de grote exemplaren bij mij boven op de boekenkast.

Enkele *Cereus*soorten maken een goed figuur in de tuin tussen de andere planten en ze groeien best. *Trichocereus Spachianus* maakte buiten twee zijtakken. *Trichocereus macrogonus* groeit eenzaam, zwaar en statig door. *Harrisia Jusbertii*, twee meter hoog, staat te wiegen in de wind. Enkele *Opuntia*'s groeien breed uit. Grote *Echinops* en ontplooiën 's avonds in de schemering hun zuiver witte of fijn gekleurde bloemen. Andere *Cactussen* kunnen 's zomers ook buiten staan. De cultuur eist dan enige extra voorzorgen. Ten eerste moeten alle hoogopgaande planten stevig gestut worden met tonkingstokken aan de achterzijde. Struikvormige *Mesems*, *Echeveria*'s en dergelijke planten moet men in de volle grond zetten en niet veel gieten. De bodem van het rotstuintje moet goed gedraineerd zijn. Staan de planten in potten, dan is het nodig veel scherven onder in de pot te doen, en bij het ingraven van de potten zorg men voor enige ruimte onder het gat van de pot, dat geeft een goede drainering en voorkomt het indringen van wormen. En voor alles geen natte miezerige zomers, maar een zomer als in 1947, doch dit kan ik u en mijzelf alleen maar van harte toewensen.

Tien jaar Mesemcultuur

door Dr H. W. de Boer.

HET is begonnen met het prachtig geïllustreerde album „Vetplanten” door A. J. van Laren (uitgave Verkade's Fabrieken N.V. Zaandam) en dat boek is eigenlijk „de schuld” van alles, wanneer er althans van schuld sprake kan zijn als iets je een „hobby” bezorgt, waarvan je dan je hele verdere leven niet meer afkomt. Maar laat ik liever zelf de schuld op mij nemen. Toen ik omstreeks 1935 het Verkade-album *Vetplanten* in mijn bezit kreeg en de prachtig gekleurde afbeeldingen van *Lithops*-, *Conophytum*-, *Ophthalmophyllum*-, *Titanopsis*-, *Gibbaeum*-, *Faucaria*- en *Mitrophyllum*soorten onder ogen kreeg, kwam er een sterk verlangen in mij op, deze zeldzaam mooie planten te bezitten en zelf te kweken. Goede raad was duur, hoe zou deze wens vervuld kunnen worden? Op een goede dag, toevallig langs de bloemen-uitstallingen op de Vischmarkt te Groningen lopende, zag ik tussen andere succulenten enkele in bloei staande *Lithops*! De prijs was schappelijk, dus ik kocht ze.

Later bleek het *Lithops alpina*, een variëteit van *L. pseudotruncatella*, te zijn. De bloeiende plantjes hadden elkaar blijkbaar bestoven, althans zonder dat ik opzettelijk kruisbestuiving toepaste (ik wist toen nog niet, dat de meeste *Mesems* zelfsteriel zijn) ontwikkelde zich aan elk plantje een zaadknop. Met deze zaden, en met zaad van enige andere *Lithops*soorten, welke ik betrok van de firma F. A. Haage jun. te Erfurt, stak ik in het voorjaar van 1937 van wal; voorlopig zonder veel resultaat, want ik liet na, de grond, waarin ik zaaide, te steriliseren. Het zaad kwam wel op, maar een groot deel van de zaailingen smeulde weg; toch gelukte het mij van verschillende *Lithops*soorten enkele zaailingen verder op te kweken.

Gedachtig aan het spreekwoord, dat een ezel zich maar één keer aan dezelfde steen stoot, beging ik in 1938 dezelfde fout niet opnieuw; ik steriliseerde de aarde en zaaide toen zaad van bijna elke *Lithops*- en van een aantal andere *Mesem*soorten, dat ik bij verschillende firma's, zowel in ons land, als in Duitsland, kon krijgen. Het resultaat van die eerste goed gelukte zaaïing is de grondslag geworden van mijn *Mesem*verzameling.

Toen de oorlog uitbrak, bezat ik door aankoop van volwassen exemplaren, door de resultaten van eigen uitzaaiingen en door ruiling van zaailingen een bescheiden *Lithops*verzameling, terwijl ook andere *Mesems* zoals *Conophytum*-, *Ophthalmophyllum*-, *Argyroderma*- en *Gibbaeum*-soorten niet ontbraken.

Het spreekt vanzelf, dat ik intussen lid was geworden van de Nederlandse Vereniging van Liefhebbers van Cactussen en andere Vetplanten en in „Succulenta” de artikelen van de heren Swüste, Prof. Nel, Duursma, de Haas, Herre, Mej. v. d. Thoorn (Het Lekenhoekje!) e.a. vlijtig bestudeerde.

Op 7 Februari 1941 overleed de heer Swüste. Om te voorkomen, dat de door hem met zoveel zorg en liefde aangelegde verzameling uit elkaar zou vallen en daardoor alle wetenschappelijke waarde zou verliezen, bood men mij deze verzameling ter overname aan, hetgeen door mij dankbaar werd aanvaard. Enige tijd later werd ik door aankoop eigenaar van de verzameling van de heer de Haas, die door oorlogsomstandigheden zijn huis moest verlaten.

De schrijver in zijn kas.

Het was niet gemakkelijk de toen reeds vrij uitgebreide collectie gedurende de oorlogsjaren 's winters voldoende te verzorgen; van verwarming van de kas was geen sprake; in de herfst moest de gehele verzameling binnenshuis op zoveel mogelijk vorstvrije plaatsen worden ondergebracht. Alleen in de winter van 1942/43 gingen van enige testen vol Lithops de naar het raam gekeerde gedeelten bij een temperatuur van -7° C. binnenshuis ten gronde; de zich in dezelfde testen bevindende, van het raam afgekeerde gedeelten bleven echter behouden, zodat ik van deze soorten nog voldoende exemplaren overhield voor de zaadwinning en binnen enkele jaren weer zaaitesten vol van deze soorten bezat. Naar 't voorbeeld van de heer de Haas kweek ik n.l. van elke Lithopssoort een grote, vierkante zaaitest (27 bij 27 cm) vol; al naar de grootte van de planten gaan daarin 40 à 60 exemplaren. Aan deze „populations” kan men de variaties in vorm, kleur en tekening van verschillende exemplaren van één en dezelfde Lithopssoort veel beter bestuderen, dan men bij slechts enkele exemplaren zou kunnen doen. Het nadeel is, dat men met een 50-tal Lithopssoorten al een groot tablet vol heeft. Maar indien men zich voornamelijk bepaalt tot de cultuur van de niet-struikvormige ultra-succulente Mesems, is dit geen overwegend bezwaar, omdat het niet beslist nodig is van alle Conophytum-, Ophthalmophyllum-, Gibbaeum- en Pleisopilossoorten gehele zaaitesten van één soort vol te kweken. Wel is het nodig, indien men zaad wil winnen, om een 4 à 5 tal planten van elke soort te hebben, omdat, indien men zich tot het, voor de kruisbestuiving benodigde

minimum aantal van twee planten van elke soort beperkt, het door toevallige omstandigheden niet altijd gelukt, beide planten terzelfder tijd in bloei te krijgen, hetgeen voor de kruisbestuiving en zaadwinning nu eenmaal noodzakelijk is. Bij het kweken van 4 of 5 planten van dezelfde soort wordt de kans, dat twee planten tegelijkertijd bloeien, veel groter.

Zo vertonen op dit ogenblik (Jan. 1949) voor 't eerst twee exemplaren van de zelden in „gevangenschap” bloeiende *Pleiospilos Nelii*, waarvan ik vijf planten bezit, terzelfdertijd een bloemknop, zodat ik eindelijk na jarenlang geduldig wachten binnenkort tot kruisbestuiving kan overgaan, zelf zaad kan winnen en hopenlijk het volgend jaar met zaad van deze fraaie *Pleiospilos*-soort op de markt kan komen, lees: ter beschikking van de „Zaadverkoop ten bate van het Clichéfonds” kan stellen.

Van welk groot belang het winnen van zaad door kruisbestuiving kan zijn, moge blijken uit het volgende voorbeeld: In de verzameling van de heer S w ü s t e bevonden zich drie exemplaren van de juist door Prof. N e l ontdekte nieuwe Lithops-soort: *Lithops Geyeri*. Een jaar later bloeiden hiervan in mijn kas terzelfder tijd twee exemplaren. In het volgende voorjaar oogstte ik van deze twee planten twee goed gevulde zaaddozen en het daaruit verkregen zaad werd nog in dezelfde herfst uitgezaaid. Op dit ogenblik heb ik van *Lithops Geyeri* nog ongeveer 250 exemplaren, terwijl ik reeds aan een aantal liefhebbers in binnen- en buitenland deze nieuwe soort kon doen toekomen. Een ander voorbeeld: In de verzameling van de heer S w ü s t e bevond zich een mooi, oud exemplaar van *Bijlia cana*, dat elke herfst prachtig bloeide, maar bij gebrek aan een tweede exemplaar kon ik hiervan geen zaad winnen; ik vernam ten slotte toevallig, dat een tweede exemplaar in het bezit was van een lid onzer vereniging te Zeist. Deze was zo welwillend, in ruil tegen enige andere ultrasucculente Mesems, dat exemplaar aan mij af te staan. De twee planten, die ik thans bezit, een paar 15 à 20-jarige prachtexemplaren leveren nu elk jaar, dank zij de kruisbestuiving, zoveel zaad, en daarvan kweekte ik zoveel jonge exemplaren, die ik overal heen kon zenden, zodat *Bijlia cana* van een vrij zeldzame een veel gekweekte Mesem is geworden. De kweker van deze, in haar jonge jaren heel gewoon uitzierende plant, raad ik aan: Geef *Bijlia cana* de tijd; de plant wordt elk jaar mooier van vorm en kleur. Zoals men weet, zijn de meeste (of alle?) Mesems zelfsteriel. Hoe voorzichtig men moet zijn, alvorens een oordeel te vellen, bleek mij uit het volgende: In mijn verzameling bevond zich een fraai exemplaar van *Gibbaeum velutinum*; nadat deze voor de eerste keer had gebloeid en ik voor alle zekerheid (je kunt het nooit weten) de bloemen onderling had bestoven, bemerkte ik tot mijn verwondering dat zich uit bijna alle bloemen flinke zaaddozen ontwikkelden; hierin bevond zich zaad, dat bij uitzaaïing goed kiemkrachtig bleek te zijn en een aantal zaailingen opleverde. *Gibbaeum velutinum* zou dus niet zelfsteriel zijn! Toen ik verleden jaar de plant een grotere pot wilde geven, bleek, nadat alle grond van de wortels was verwijderd, dat ik met twee planten te doen had, waarvan de wortels als slangen om elkaar heen waren gedraaid; twee vlak bij elkaar groeiende zaailingen waren blijkbaar samengegroeid en bij het verspenen voor één plant aangezien. Ik had dus bij mijn bestuiving kruisbestuiving tussen de bloemen van twee afzonderlijke planten toegepast en tengevolge hiervan goed kiemkrachtig zaad gekregen!

De enige moeilijkheid, waarmede ik bij het kweken en vermenigvuldigen van hoog-succulente Mesems te kampen heb, is en blijft nog steeds de wortelluis. Ik heb talrijke in de handel voorkomende insectenbestrijdingsmiddelen (pyrethrum-, derris-, D.D.T.-praeparaten) zonder veel succes toegepast. Op dit ogenblik neem ik proeven met Hexyclan, dat in kleine hoeveelheden door de grond moet worden gemengd. Of het zal helpen? Mocht dit wel het geval zijn dan horen de lezers van „Succulenta” daar later wel van. Het enige middel, om de wortelluis zo'n beetje de baas te blijven, is... elk jaar verpotten. Maar doe dat eens met een verzameling van 4 à 5000 planten, groot en klein. Tot dusver is het mij gelukt eens per 3 jaar met het verplanten rond te komen en dan zijn er telkens weer enige soorten bij, die „er onder zitten” en hoog nodig verplant moeten worden. Opvallend is, dat er Mesemsoorten zijn, die ogenschijnlijk heel weinig door de wortelluis worden aangetast, terwijl vele andere soorten er erg van te lijden hebben.

Een verzameling van uitsluitend niet-struikvormige ultrasucculenten ziet er wat „plat” uit. Men kan nu eenmaal niet, zoals bij Cactussen, de hogere exemplaren achteraan en de kleintjes vooraan zetten. Is men echter aan die „platheid” gewend, dan is het kweken van een kas vol van die wonderbaarlijke dwergen uit het plantenrijk met hun rijkdom van vorm, kleur en tekening, met hun witte, gele, rode en violet-rose bloemen, welke, omdat er winter- en zomer-, voorjaars- en najaarsbloeiers zijn,

bijna in elk jaargetijde hun fraaie bloemen ontplooiën, een fascinerende bezigheid. Nauwelijks is in December de rood-bloeiende *Hereroa cana* uitgebloeid, of *Pleiospilos Neli* vertoont in Januari bloemknoppen, en dan moet u de bezoekersters van mijn kas in Juli, Augustus en September de handen eens ineens zien slaan, als ze de zee van gele en witte Lithopsbloemen aanschouwen.

Nu de Lithopsverzameling zo ongeveer compleet is (op een enkele nakomer na) tracht ik de Conophytumcollectie zo volledig mogelijk te maken, maar met mijn 80 soorten ben ik nog lang niet op de helft. Jacobsen vermeldt in zijn „Verzeichnis der Arten der Gattung Mesembryanthemum” meer dan 250 verschillende Conophytumsoorten. Ook ligt het in de bedoeling de Gibbaeum-, Argyroderma-, Ophthalmophyllum- en Titanopsisverzameling in de loop der eerstvolgende jaren aan te vullen.

Zodra ik een nieuwe soort goed in cultuur heb en door kruisbestuiving zaad heb gewonnen, wordt dit ter beschikking van de zaadverkoop ten bate van het cliché-fonds gesteld. In de herfst van het vorige jaar kon ik reeds zaad van 68 verschillende soorten voor dit doel aan Mej. v. d. Thoon doen toekomen.

Laten we hopen, dat in de loop der eerstvolgende jaren dit aantal nog aanzienlijk zal mogen toenemen.

Een goed middel tegen mieren?

De heer L. J. Berkhout (te Haarlem) schrijft ons op de afd. verg. te Haarlem het advies te hebben gekregen als bestrijdingsmiddel tegen mieren de aarde met paradichloorbenzol te bestrooien. Andere middelen, als borax vermengt met suiker, waren reeds tevergeefs aangewend. Mieren zijn inderdaad hardnekkig.

Het succes was verbluffend; na verloop van anderhalve dag waren de mieren en de eitjes uit de kas verdwenen. Dodelijk voor de mieren is het middel niet, maar ze kunnen blijkbaar de lucht niet verdragen. Noch de planten, noch de potaarde ondervonden er schadelijke gevolgen van. De heer B. strooit het middel — vluchtige kristallen die sterk reiken — nu evenwel niet meer op de aarde. Niet alleen, omdat het geen fraai gezicht is, maar ook omdat hij evenveel succes heeft met eenvoudig het deksel een paar uur van de pot, die het middel bevat, af te nemen; de lucht alleen is reeds voldoende. Met 1 ons, waarvan de kosten ca 35 cent zijn, doet hij nu al een half jaar. Zo nu en dan komen nog wel eens een paar mieren de boel verkennen, maar het openen van de „wonderpot” jaagt hen dadelijk weer op de vlucht.

Mej. J. J. E. v. d. Thoon voegde hieraan nog het volgende toe:

Reeds jaren voor de oorlog gebruikte ik paradichloorbenzene (d.i. de officiële naam) als bestrijdingsmiddel tegen mieren. Afdoend was dit middel bij mij niet, maar een nuttig wapen in de strijd tegen dit lastige gedierte. Wanneer ik mieren in de kas ontdekte, strooide ik het op de plaats, waar ze binnenkwamen of waar ze liepen.

De mieren verdwenen van die plaatsen, doch kwamen op een ander punt weer binnen. Het ging er om, wie het langste volhield, de mieren met binnendringen of ik met paradichloorbenzene strooien. Waren de kristallen verdampt dan kwamen de mieren weer opzeten. Dezelfde taktiek pas ik nu toe met D.D.T. met hetzelfde resultaat.

In een Engels tijdschrift werd de raad gegeven om wortelluis met paradichloorbenzene te bestrijden. Ik zou hen, die daar last van hebben, aanraden eens een proef te nemen.

In een werkje, uitgegeven in '38 door de Plantenziektkundige Dienst te Wageningen vond ik over paradichloorbenzene nog het volgende: „Het is een aromatische stof die op soda gelijk en afschrikwekkend werkt op mieren en motten. 400 gr. per m³ in gesloten kisten doodt motrupsen bij een temperatuur van 20° C.

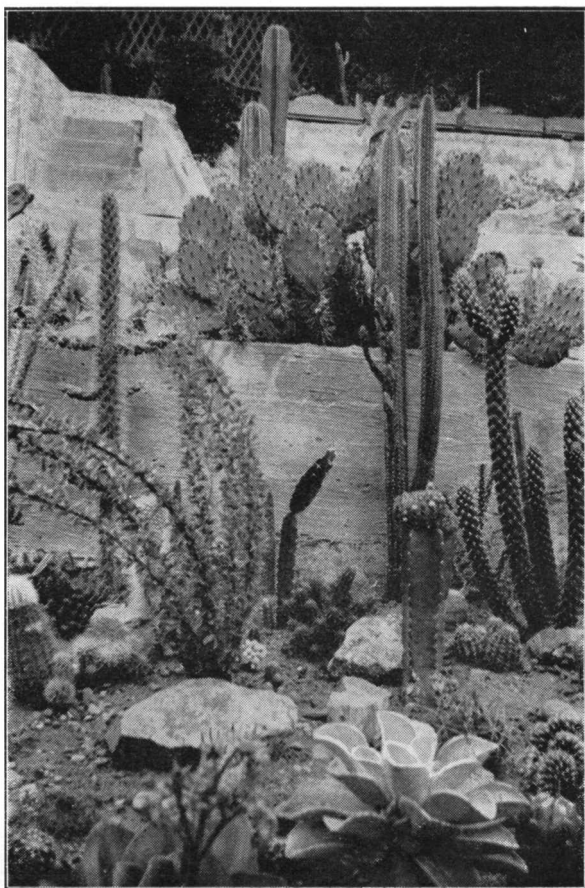
Een vraag

waarop wij het antwoord schuldig moesten blijven stelde de heer P. Lensselink (te Goor), n.l. of plastic ultraviolette stralen doorlaat. In plaats van met glas, wil hij zijn bakken met een plastic tafellaken scherm. Deze vraag is van algemeen belang; over ervaringen op dit gebied in land- of tuinbouw is ons niets bekend. De heer Diemel, aan wie wij deze vraag hebben doorgegeven, heeft zich tot de tuinbouwconsulent gewend; wij wachten nog het antwoord. Wie van onze lezers kan ons nader inlichten? Natuurlijk komen we hier later nog op terug.

De heer L. heeft ook betere resultaten met het kweken van succulenten in 'n broei-bak dan op het tablet in de kas; met succes gebruikt hij een rijkelijk leem houdend grondmengsel.

Succulententuinen aan de Baai van San Francisco

door Mrs. May G. Mikelson.

Hoekje in de tuin van de schrijfster.

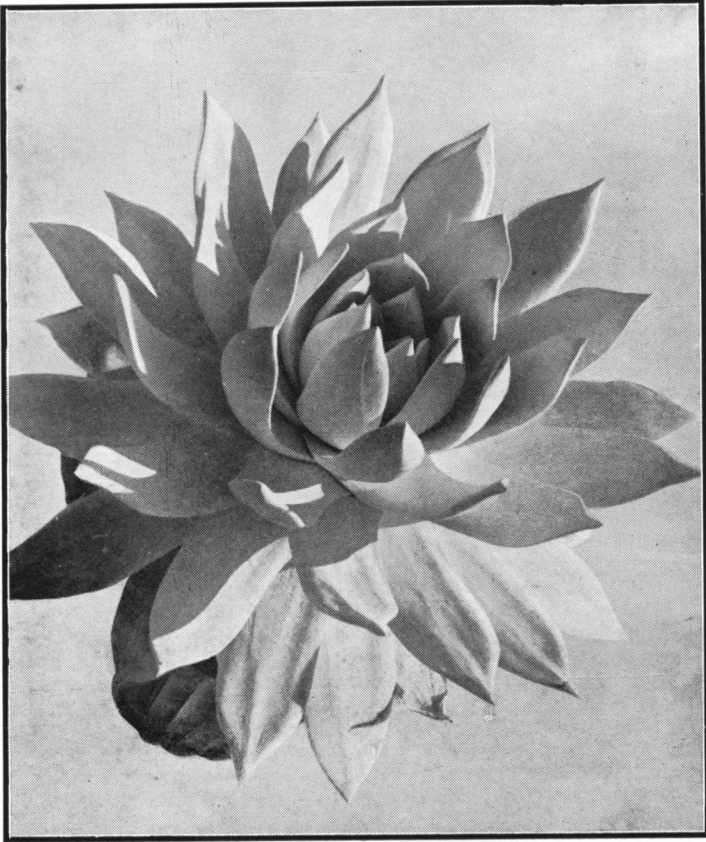
VERLEDEN JAAR had ik het voorrecht verscheidene succulententuinen, gelegen bij de Baai van San Francisco te bezoeken. Het gebied van de baai omvat Oakland, Richmond, Berkeley, San Leandro, Alameda op het oostelijke strand en San Francisco op het westelijke strand.

De vochtigheid en het gematigde klimaat gedurende het gehele jaar maken het kweken van vetplanten betrekkelijk gemakkelijk. Van April tot November geen regen, maar nu en dan een weinig mist bij een gemiddelde temperatuur van 65° F. schijnt juist geschikt voor succulenten als *Echeveria*, *Cotyledon*, *Sempervivum*, *Dudleya*, *Gasteria* en dergelijke geslachten. Wanneer we daarbij een tamelijk vruchtbare grond geven en voor een enigszins schaduwrijk plekje zorgen, zullen zij goed groeien en hun fraaiste kleuren ten toon spreiden.

Een van de beste verzamelingen vindt men in het Richmonddistrict in de tuin en de kas van Dr. Meredith Morgan, die reeds vele jaren planten uit Afrika importeert. Hij bezit een vollegrondsbeplanting van cactussen en andere vetplanten

en ook een mooie collectie zeldzame planten uit Afrika in een kas. Een groot aantal van deze lanten importeerde hij reeds jaren geleden; deze zijn tot tentoonstellings-exemplaren uitgegroeid; slechts zelden zal men zulke planten in een liefhebbersverzameling aantreffen.

In Berkeley zijn de zeldzame planten, die door de Universiteitsexpedities in Zuid-Amerika en in Afrika werden verkregen, overgebracht naar een beschut ravijn tussen de heuvels van het zogenaamde Campus, dat Strawberry Canyon wordt genoemd.

Dudleya pulverulenta, 35 cm diameter.

Ook staan daar de planten gedeeltelijk onder glas. Een groot aantal zeldzame soorten, verzameld door de laatste expeditie, die de Universiteit uitzond, werd hieraan toegevoegd. Enkele botanici kwamen eerst na een jaar van deze verzameltocht terug. Zij hebben voor de Oakland Cactusclub opnamen vertoond van planten op de natuurlijke groeiplaatsen, sommige waren in volle bloei. Deze lezingen waren buitengewoon interessant en heel leerzaam.

Bij de dertig leden van de Oaklandclub zijn ook prachtige verzamelingen te vinden. Men zou een kleurenfilm moeten maken om de tere tinten van de *Echeveria*'s met de mooi gegolfde rode bladranden tot hun recht te doen komen en u de purperkleurige *Pachyphytums*, de wit bepoederde *Dudleya*'s en de fraaie *Cotyledons* voor ogen te toveren. Al deze planten ontwikkelen zich in onze tuinen tot volmaakte exemplaren. *Dudleya*'s zijn in Californië inheems. In het noordelijke gedeelte van het land vertonen ze het kleine rozettype; hoe zuidelijker men komt, hoe groter de rozetten worden tot men in het San Diego- en het Baaigebied

de reusachtige *Dudleya pulverulenta* vindt. Ik heb in mijn tuin een exemplaar, dat een middellijn van 35 cm heeft. Ik kweek verschillende van deze reuzenrozetten, zij hebben twee regenwinters goed doorstaan. Men moet er voor zorgen, dat er in de regentijd geen water in de oksels van de bladeren blijft staan, daar dit op de duur rotting kan veroorzaken.

Mr. Cann, in Oakland, heeft ook veel *Mammillaria's* geënt op *Cer. peruvianus*. Hij gebruikt flinke onderstammen, die de *Mammillaria's* rijkelijk van voedsel kunnen

Echeveria's met gegolfde bladranden in de tuin van Mrs. Shutz.

voorzien. Hij vertelde ook, dat als de winter te vochtig is geweest voor zijn *Echeveria's*, waardoor zij te veel blad hebben verloren, dat hij dan de stengel van de rozetten afsnijdt. Hij behandelt ze als stekken en na een paar maanden zijn de planten weer heel mooi.

In Alameda, aan de rand van de baai, ligt de prachtige tuin van Dr. Wachtel. De meeste planten staan onder glas. Voor zijn *Haworthia's* heeft hij een glazen overkapping ontworpen, die aan een zijde, de oostzijde, open is. Deze open *Haworthia*-kas is 6 m lang en ongeveer 2 m breed. In een ander deel van de tuin worden de *Cactussen* door staande ramen tegen de wind beschermd.

Mijn eigen tuin ligt op een bijna 45° hellende, rotsachtige heuvel, ingesloten door struikgewas in een warm gedeelte aan de rand van San Francisco. De tuin is terrasvormig aangelegd. Tussen rotspartijen staan ongeveer 600 *Cactussoorten*. Verder bezit

ik een presentabele collectie *Haworthia's* (ca. 70 soorten en variëteiten), *Gasteria's*, *Aloë's*, *Agaven*, *Echeveria's*, *Stapelia's*, *Cotyledons*, *Crassula's*, *Kalanchoë's*, *Kleinia's*, *Pachyphytums*, met verschillende kruisingen, een tiental soorten *Dudleya's*, enkele *Sedums* en twee *Urbinia's*, alles afgewisseld door *Cactussen*. Laat ik vooral de *Orchidee-cactussen* (*Phyllo's* bij u genoemd) niet vergeten. Ik geloof, dat er zelfs in Californië niet veel tuinen te vinden zijn, waar men zulk een verscheidenheid kan kweken. Het is de bijzonder gunstige ligging van mijn tuin, die dit mogelijk maakt.

Ik gebruik grote flessen, waarvan de bodem verwijderd is om sommige planten tegen hevige regen te beschermen; planten die er niet tegen kunnen, dat er lang water in de oksels van de bladeren blijft staan. Blijft er lang water staan in het hart van *Haworthia's* dan volgt onherroepelijk het verlies van de plant.

Die flessen gebruik ik ook om 's winters het sieraad van verschillende cactussen, zoals een mooie witte beharing of bedoorning te beschermen; grote exemplaren krijgen dan een hoed van cellophaan. De teerste planten staan 's winters in mijn serre; daar staan trouwens steeds een vijftigtal planten om ze eens te kunnen bekijken als ik lees of schrijf.

Bijna elk jaar ga ik een of twee maanden naar mijn vriendin in Nieuw-Mexico en als het even kan dan gaan we op de cactusjacht.

Ik betreur het oprecht, dat ons jachtgebied voor de meesten van u wel een droomland moet blijven, zoals mijn tuin voor u een *fata-morgana* zal zijn. Ik bewonder de cactus- en vetplantenliefhebbers in Holland, die de planten onder zoveel ongunstiger omstandigheden kweken. U moet wel echte liefhebbers zijn en sterk hechten aan uw hobby om u zoveel moeite voor uw succulenten te getroosten.

Ik wens u allen veel geluk en voorspoed met uw planten.

Duurzame vreugde

door H. M. Roan.

Ik vraag mij wel eens af waarom zoveel cactusliefhebbers, zodra zij wat vertrouwd zijn geworden met het verzorgen van hun planten, alle mogelijke moeite doen om zeldzame en niet gemakkelijk te kweken soorten te bemachtigen en hun vroeger verworven planten verwaarlozen zonder dat zij ooit geprobeerd hebben daarvan nu eens iets bijzonder gemaakt te hebben. Meestal is het gevolg hiervan een verzameling slecht groeiende planten, die niet in het minste lijken op de prachtige afbeeldingen van deze planten, uit de Mexicaanse woestijn of uit het hooggebergte van Chili.

Het verlies van zeldzaamheden is haast onvermijdelijk en bij elk verlies worden teleurstelling en ontzuivering groter, vooral wanneer vrienden en kennissen die zelf niet om cactussen geven ironische opmerkingen maken over die onmogelijke planten en over het verlies van tijd en geld.

Ik heb altijd gedacht dat dit alleen maar gebeurde bij onze Engelse liefhebbers, maar tijdens mijn bezoek aan Nederland in Februari van dit jaar heb ik gemerkt, dat de neiging zich van algemeen bekende planten te ontdoen en hen te vervangen door onbekende, meestal moeilijk te kweken soorten, net zo groot is als bij ons.

Het is heus zo gemakkelijk niet om een „doodgewone” cactus werkelijk goed te kweken. Het volgende moet daarbij niet vergeten worden. Het plantenlichaam moet stevig en gezond zijn. Een opgeblazen, uit haar kracht gegroeide plant deugt net zo min als een, die door verkeerde behandeling spichtig of geschrumpeld is.

Wanneer men hen aan een te weelderig leven heeft gewend krijgen de planten een slechte kleur, ze worden meestal veel te groen en ze lopen gevaar te verrotten, hetzij als een gevolg van een periode van donker, vochtig weer, tocht of plotseling optredende vorst, of door het arglistige werk van microben of ongedierte. Het is even erg als ze ijel en spichtig zijn gegroeid. Ik ken wel mensen, die juist van groteske planten houden, maar het zijn karikaturen van de oorspronkelijke vormen.

Men hoort wel eens beweren, dat *Cactussen* heel weinig water nodig hebben omdat het woestijnplanten zijn. Op hun natuurlijke groeiplaatsen is dat zo, maar het is niettemin een slecht argument, want die planten staan hier in potten, waarin ze hun wortels niet kunnen uitspreiden, ook worden ze bij ons gekweekt in de huiskamer of in een kas, en niet in de vrije natuur, waar ze steeds frisse lucht hebben en het licht niet door glas getemperd wordt.

Ons doel moet zijn een plant te kweken, die zoveel mogelijk met de normale bouw en de natuurlijke habitus overeenkomt, onverschillig welke kweekwijze wij willen toepassen. Behalve voor een gezond plantenlichaam moeten we zorgen voor de juiste kleur. Denk eens aan de schoonheid van een blauw overwaasde *Cereus macrogonus*, *Cer. Forbesii* of *Cer. validus* met hun fijne nuanceringen in de nieuwe groei.

Hoe vaak komt het niet voor, dat de schoonheid van een *Opuntia* of een *Cereus* door onvoldoende zorg voor de plant verloren gaat, met als gevolg kurkachtige plekken, wonden of scheuren. Een goed gegroeide en goed onderhouden bonte vorm van *Opuntia monacantha* kan de vergelijking doorstaan met de zeldzaamste cactus; als ze

Chamaecereus Silvestrii

(foto: Mrs. M. Law)

op haar mooist is, zou men haar zelfs kunnen vergelijken met een fraai stuk albast. En dan de doorns. Met zorg en oplettendheid behandeld, kunnen de eenvoudigste *Mammillaria*'s, *Trichocerei* en *Opuntia*'s doorns ontwikkelen, die door kleur, grootte en aantal de plant een uiterlijk verlenen, dat het zeldzaamste en kostbaarste exemplaar evenaart, zo niet overtreft.

Nu wil ik eens wat soorten noemen, waarmede iedereen succes kan hebben. Een groep goed gekweekte variëteiten van *Op. microdasys* en verwante soorten zoals *Op. Herrfeldtii* kan betoverend zijn. De schijven moeten vooral goed van vorm en symmetrisch, de glochiden zuiver wit, bleek geel, donker geel, rood, roestbruin of roodbruin zijn.

Heeft u er wel eens aan gedacht om een kleine verzameling aan te leggen van diverse vormen van *Mammillaria elongata*? Ook hier kan de kleur van de doorns sterk variëren; van geelachtig wit tot donker geel en van rozerood tot roodbruin.

En wat vindt u van een goed gegroeide, grote pol van een dezer *elongata*-vormen met zo'n twintig- of dertigtal koppen die allemaal volop in bloei staan? En dat niet éénmaal maar zelfs tweemaal in het jaar en niet voor één dag maar dagenlang.

Hetzelfde genoegen kunt u beleven met *Mam. magnimamma* (ook bekend als *Mam. centricirrha*) of met *Mam. rhodantha* en hun eindeloos aantal variëteiten. Dit zijn niet alleen buitengewoon rijk bloeiende planten, maar ook de kleurschakering van de doorns, vooral van laatstgenoemde, is bijzonder groot; de lengte van de doorns varieert van 5 mm tot 30 mm en meer. Heeft u wel eens bedacht, dat de veel versmade *Tricho-*

cereus Spachianus en ook *Trichocereus Schickendantzii* zó gekweekt kunnen worden, dat ze op een *Echinocactus* gelijken, althans wat de bedoorning betreft. Heeft u ooit geprobeerd van deze soorten een bossige plant te kweken met een aantal koppen van zo ongeveer 10 cm in doorsnede helemaal bedekt met goed ontwikkelde doorns? Heeft u wel eens een volmaakt gegroeid exemplaar van *Cereus peruvianus* gekweekt, ca 50 cm hoog, goed van kleur, met de juiste lengte van de doorns? Hoeveel cactussen kent u met zo'n mooie, sterke bedoorning en zoveel bloemen als *Opuntia Salmiana*? Is het nu werkelijk wel nodig zeldzame, kostbare soorten aan te schaffen? Als u goed nadenkt en eerlijk wilt blijven, zult u moeten toegeven dat zeldzaamheden niet mooier van vorm of kleur en niet fraaier van bedoorning zijn, niet rijker bloeien en ook niet meer variatie bieden dan algemeen bekende planten als *Chamaecereus Silvestrii*, *Notocactus Ottonis*, *N. apricus*, *N. mammulosus*, *Echinopsis Eyriesii*, *E. oxygona*, *E. tubiflora*; *Gymnocalycium multiflorum*, *G. denudatum*, *G. Mihanovitshii*, *Rebutia minuscula*, *R. senilis*, *R. Fiebrigii*, *Lobivia Pentlandii*, *L. famatimensis* en nog vele andere. Zijn goed gekweekte exemplaren van al de bovengenoemde soorten, waarvan de meeste gemakkelijk te krijgen zijn, niet in staat het hart van ieder rechtgeaard cactusliefhebber te bekoren? Het spreekt van zelf dat zij pas werkelijk mooi zijn bij een zorgvuldige behandeling en wanneer er voldoende aandacht wordt besteed aan het oppotten, het juiste grondmengsel, het gieten, licht, kortom aan al datgene wat ook zeldzame planten nodig hebben. Helaas worden maar al te vaak de goede eigenschappen van deze algemeen bekende planten als vanzelfsprekend aanvaard, terwijl men de grootste zorg en oplettendheid aan zeldzaamheden besteed, waarbij men dan echter vergeet dat ook gewone cactussen hun strijd om het bestaan moeten voeren in een voor hen vreemde omgeving. Wanneer wij hun echter een goede verzorging geven, zullen zij ons dat rijkelijk belonen en minstens evenveel genoegdoening verschaffen als hun zeldzame soortgenoten.

Gasteria Schweickerdtiana Poelln.

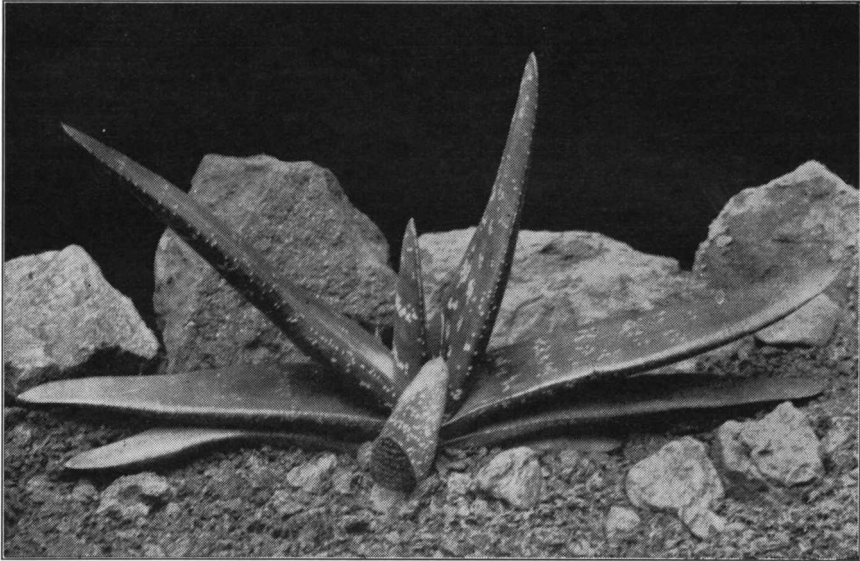
door A. J. A. Uitewaal.

GASTERIA SCHWEICKERDTIANA treft men zowel in onze botanische tuinen als in liefhebbersverzamelingen reeds tamelijk veelvuldig aan, ofschoon ze tot de nieuwe soorten gerekend moet worden; ze werd in 1938 door Dr. Karl von Poellnitz beschreven in Fedde's Repertorium XLIII, p. 245. Als de meeste *Gasteria*'s is ze gemakkelijk in cultuur en vermeerdert ze zich vrij spoedig door het vormen van spruiten aan de basis van de planten. Het is een soort, die door haar tamelijk licht olijfgroene bladeren en het vrij geringe aantal lichte vlekjes gemakkelijk te herkennen is.

De beschrijving luidt ongeveer als volgt: Stamloos of onduidelijk kortstammig. Bladeren van jonge planten lange tijd in twee tegenover elkaar staande rijen, die van oudere planten spiraalsgewijs naar vele richtingen geplaatst, dicht opeengedrongen, stijf, jonge bladeren opgericht, oude horizontaal afstaand, naar de top een weinig naar binnen gebogen, ongeveer 14–20 cm lang en aan de basis $3\frac{1}{2}$ – $4\frac{1}{2}$ cm breed, vanaf de basis naar de top geleidelijk smaller wordend, de top stomp, bijna stomp of m.o.m. driehoekig toegespitst, met bruine, stekelpuntige spits, aan de bovenzijde enigszins hol maar naar de top vlak of een weinig convex, onderzijde convex, aan een (de linker-) zijde vanaf de basis tot bijna aan de top m.o.m. rechthoekig afgeknot en daardoor een derde, smalle zijde vormend, die aan de basis 1 – $1\frac{1}{2}$ cm (of iets meer) breed is en naar de top geleidelijk smaller wordt, tamelijk licht groen, een weinig glanzend, glad, aan beide zijden maar voornamelijk aan de onderzijde met (niet verheven) ronde vlekjes, deze 1 à 2 mm in doorsnede, wit

of (op de bovenzijde naar de basis) lichtgroen, randen van kleine, witte (verheven) tuberkeltjes voorzien, meestal afzonderlijk, zelden ineenvloeiend behalve naar de top, de top door een perkamentachtig, gaaf of ondiep gezaagd, smal, wit randje omzoomd. De rangschikking van de vlekjes is uitermate verschillend; op de bovenzijde der bladeren, waar hun aantal vrij gering is, zijn ze onregelmatig verdeeld, naar de basis of naar

Gasteria Schweickerdtiana

(foto: Uitewaal)

de top soms in onduidelijke dwarsrijen gerangschikt, soms vormen enkele vlekjes tezamen onregelmatige groepjes, maar vloeien zelden ineen, soms ook kunnen op grotere gedeelten van de bladeren de vlekken geheel ontbreken; op de onderzijde is het aanmerkelijk groter aantal vlekken meestal in dwarse rijen gerangschikt terwijl ze tamelijk dikwijls ineenvloeien, de dwarsbanden bevinden zich op ongeveer 1 à 1½ cm (of soms meer) afstand van elkander en worden vooral naar de top onduidelijker of vervagen geheel.

Gast. Schweickerdtiana werd gevonden bij Great Brak River door Mrs. van der Bijl en door de auteur genoemd naar Dr. Schweickerdt uit Pretoria. Ze komt *Gasteria excavata* (Willd.) Haw. enigszins nabij, maar onderscheidt zich daarvan door de anders geplaatste, op de bovenzijde minder holle bladeren en het veel geringer aantal vlekjes; *Gasteria obtusa* (Salm) Haw. heeft heel anders gevormde bladeren (in doorsnede bijna driehoekig), die in duidelijke spiraalvorm geplaatst en op de bovenzijde zeer hol zijn; *Gasteria laetepuncta* heeft eveneens anders gevormde bladeren en haar talloze vlekjes zijn enigszins verheven.

* * *

In bijna elke succulentenverzameling kan men *Gasteria*'s vinden, meestal zijn ze van een naamplaatje voorzien, gaan we echter de naam op haar juistheid controleren dan komt men veelal tot de conclusie dat deze foutief moet zijn. Welke dan wel de juiste

naam is? Het op naam brengen van *Gasteria*'s stelt iemand dikwijls voor een moeilijke, ja soms hopeloze taak. Daar *Gasteria*'s in onze collecties nogal gemakkelijk zaad voortbrengen, en zich meestal verschillende vormen in elkaars gezelschap bevinden, is het niet te verwonderen, dat men in onze verzamelingen veel bastaarden tegenkomt. De ouders van zulke bastaarden zijn vaak moeilijk of in het geheel niet met zekerheid te bepalen. Het is zelfs zo, dat de oude, geïmporteerde soorten grotendeels door de bastaarden uit onze collecties verdrongen zijn, hetgeen eigenlijk heel jammer is, vooral omdat *Gasteria* zich toch in het algemeen gemakkelijk door spruiten of bladstekken laat vermeerderen, en de uit kruisingen voortgekomen vormen de oorspronkelijke soorten in geen enkele eigenschap overtreffen. Maar nog een andere moeilijkheid doet zich veelal voor bij het vaststellen van de juiste soortnaam, welke veroorzaakt wordt door het feit, dat men de specifieke kenmerken vaak pas aan volwassen planten met zekerheid kan vaststellen. Jonge planten, die al bloeibaar zijn en daardoor de indruk geven volwassen te zijn, en werkelijk volwassen, oudere exemplaren van dezelfde soort kunnen dikwijls heel verschillend zijn.

In mijn artikel over *Gasteria Lutzii* Poelln.; in Succ. '47, p. 25 schreef ik, deze zeldzame plant te hebben aangetroffen in de collectie van de heer K r i j g e r (Artis, A'dam), en hem te hebben aangeraden deze fraaie soort toch vooral van bladstek te vermeerderen. Dat is intussen gebeurd; ik heb de bladstekken gezien, die zo sterk van de originele plant afwijken, dat ze er bijna in geen enkel opzicht op lijken; de bladstekken hebben in twee rijen geplaatste, beiderzijds vlakke, teruggebogen bladeren die dicht bezet zijn met groenachtig-witte vlekjes, kenmerken die de oude plant niet vertoont. Nog een voorbeeld uit vele. Dr. v. P o e l l n i t z, de auteur van *Gast. Stayneri*, ontving van deze soort uit Zuid-Afrika flinke klompen van aaneengegroeide exemplaren, de jongere planten hadden in twee rijen geplaatste bladeren, opvallend van tuberkels voorzien, de oudere planten daarentegen hadden spiraalsgewijs gerangschikte bladeren, die volkomen glad waren. De jonge en de oude planten van een en dezelfde pol weken zo sterk van elkander af, dat genoemde auteur mij schreef: ik heb de pollen zelf uit elkaar gesneden, anders had ik het niet geloofd.

Het geslacht *Gasteria* is in wetenschappelijk opzicht heel moeilijk; ik heb deze voorbeelden aangehaald, om op enkele van de moeilijkheden die de determinatie oplevert, nog eens de aandacht te vestigen.

„Uit de Cactuswereld”

Vanaf Januari van dit jaar verschijnt het Amerikaanse tijdschrift elke twee maanden in plaats van maandelijks, het aantal pagina's is onveranderd gebleven, maar het betekent toch een kostenbesparing, die betekenisrijk bleek. Dit tijdschrift, dat nu zijn 21e jaargang beleeft, behoorde steeds tot een der beste op ons gebied; jammer, dat we de namen van een aantal der oudere medewerkers zelden of niet meer tegenkomen.

De uitgever en redacteur, Scott E. H a s e l t o n maakt in het Jan./Febr.-nummer in zijn redactioneel gedeelte een lelijke vergissing, wanneer hij beweert, dat, met uitzondering van „Kakteenkunde”, dit tijdschrift het langste bestaan heeft van alle tijdschriften op ons gebied. Twee periodieken, ouder dan Succulenta, hadden slechts een kortstondig bestaan; het Amerikaanse Baltimore Cactus Journal van 1894, waarvan slechts enkele nummers verschenen en in Engeland gaf A. F. W a l t o n, een kweker, in de jaren 1898 en 1899 een tijdschrift uit.

* * *

De Tsjecho-Slowaakse vereniging van cactusliefhebbers heeft vorig jaar December haar 25-jarig jubileum gevierd. Onze Vereniging heeft deze zustervereniging haar hartelijke gelukwensen doen toekomen. Jammer, dat we het tijdschrift niet meer regelmatig ontvangen, ook het jubileumnummer, dat ons was toegezegd, hebben we nog niet gezien, anders hadden wij u ongetwijfeld wat uitvoeriger kunnen inlichten.

* * *

Is *Rhipsalis* in Afrika inheems? Over het algemeen wordt aangenomen, dat dit tropische cactusgeslacht van Amerika naar Afrika is overgebracht door vogels, die de vruchten aten. B u x b a u m beweert, dat transatlantische vogeltrek de oorzaak niet geweest kan zijn; vogels trekken niet over oceanen. Zouden zij dat wel kunnen, dan zouden ze na zulk een tocht met een lege maag en een leeg darmkanaal in Afrika aankomen. B a c k e b e r g meent dat de *Rhipsalis* in Afrika nog uit voorhistorische tijden dateert, toen Afrika's

West- en Amerika's Oostkust nog met elkaar verbonden waren; gescheiden zouden deze zich pas hebben in het begin van het tertiaire tijdperk.

In *Desert Plant Life*, April '48, bestrijdt *Harold E. Anthony* in een artikel „*Rhypsalis* in de regenwouden van Nyasaland”, laatstgenoemde theorie. Terecht merkt de schrijver op, dat het dan wel vreemd is, dat in Afrika, waar de *Cactaceae* ongetwijfeld ook veel mogelijkheden tot verdere ontwikkeling hadden, geen andere cactusgeslachten inheems zijn. En waarom zou de Afrikaanse *Rhypsalis* miljoenen jaren hebben stilgestaan, terwijl ze zich in Amerika over zo'n kolossaal groot gebied heeft verspreid? Schrijver komt tot de zeer eenvoudige conclusie, dat ze in historische tijden door mensenheden is overgebracht. Dit is overigens ook de enige manier, om de sterke overeenkomst van de Afrikaanse *Rhypsalis* met die uit Amerika en de plaatselijke verspreiding in Afrika te kunnen verklaren.

* * *

In *Journ. of S. African Botany*, Juli '48 schrijft de heer *H. Herre*, curator van de Botanische Tuin te Stellenbosch, dat het hem mocht gelukken, voor het eerst een uit zaad gewonnen plant van *Welwitschia mirabilis* Hook f. in bloei te krijgen. Deze plant is een wonderlijk (dit zegt de soortnaam al) en uit botanisch oogpunt merkwaardig gewas, behorende tot de Naaktzadigen (*Gymnospermae*). Haar beroemdheid bestaat o.m. hierin, dat men op grond van haar eigenschappen conclusies getrokken heeft betreffende haar afstamming van de hogere groep der Bedektzadigen (*Angiospermae*).

Het is een heel uitzonderlijke plant, een grote, knolvormige stam, van boven enigszins gewelfd, van onder in een lange penwortel overgaand, ze heeft slechts twee bladeren, van ca 3 m lengte, die aan de basis voortdurend aangroeien, aan de toppen voortdurend afrafelen en in allerlei bochten gewrongen zijn. Er komen mannelijke en vrouwelijke exemplaren voor. Deze planten vallen onder de natuurbeschermingswetten, ze zijn zelfs voor toeristen een bezienswaardigheid geworden. Men schat van sommige oude planten de leeftijd op 100 jaar.

In '27 had de Bot. Tuin te Stellenbosch van prof. *Marloth* een vrij grote hoeveelheid zaad ontvangen, dat vrij goed op kwam; een achttal planten zijn overgebleven. Omdat de penwortel heel diep de grond in gaat, had men de jonge plan-

ten in afvoerbuizen gezet en die van onderen dichtgemetseld. Daar *Welwitschia mirabilis* bij voorkeur in een grond van verweerd graniet groeit, heeft men dit aan de aarde toegevoegd. 's Zomers bracht men de planten naar buiten, maar daar enkele door onverwachte regens verloren gingen, bleven ze voortaan in de kassen. Een van de planten maakte een uitwas, dat uitgroeide tot twee kleine kegeltjes. Schrijver hoopte, dat deze zich zouden ontwikkelen tot vrouwelijke bloeiwijzen.

Welw. mirabilis

(foto: Herre)

Deze bijzondere plant is genoemd naar de ontdekker *Dr. Friedrich Welwitsch* (1806–1872). Zijn naam is ook verbonden aan *Pachypodium namaquanum* Welw., een niet minder wonderlijke plant uit de Afrikaanse plantenwereld.

* * *

De laatste winter was in Amerika abnormaal koud en heeft onze vrienden aldaar lelijke parten gespeeld. *Mrs. Mikelson* uit San Francisco, voor onze lezers zo langzamerhand geen onbekende meer, schreef, dat de koude bijna twee maanden aanhield; wekenlang schommelde de temperatuur tussen de 25 en 32° F. in Oakland, en was in San Francisco slechts enkele graden hoger. In Californië, waar men gewoon is de cactussen buiten in

de grond uit te planten, met uitzondering van enkele tere soorten, was de schade natuurlijk groot, en de meeste liefhebbers in haar omgeving hebben veel planten verloren. Het zal zelfs te bezien zijn, of men op de a.s. lentetentoonstelling van de Oakland Cactus Club voldoende materiaal zal kunnen bijeenbrengen. Gelukkig had Mrs. Mikelson in een ruime serre zoveel mogelijk planten ondergebracht en ze voor bevroren gered, maar de grotere exemplaren, die buiten moesten blijven, zijn helaas gedeeltelijk bezweken, w.o. een circa 3 m hoge *Cereus marginatus* en een rotsactus, *Cer. peruvianus monstruosus*, van ongeveer gelijke hoogte. Een liefhebber in San Mateo verloor bijna alles; niet alleen zijn Cactussen en andere succulente planten, maar ook Pelargoniums, etc.; van de Camelia's waren de knoppen bevroren.

Mr. van der Bundt uit Antioch kan van geluk spreken, dat 70% van zijn planten de vorst heeft doorstaan. Niettemin was de helft van zijn grote exemplaren *Cereus* en *Euphorbia* bevroren, planten van wel 10 voet hoog. Gelukkig bleven *Trichocereus* (zijn trots!), planten van meer dan 4 m hoog en *Oreocereus* gespaard. Ook zijn grote *peruvianus* ging verloren. Een reuzen-exemplaar van *Etus Grusonii* had een weinig geleden, de planten van deze soort onder de 15 cm waren alle verrot. Hij schreef, dat dit wel de strengste winter was sinds 60 jaren. Het is gelukkig een troost, dat dank zij het gewoonlijk voor deze planten zo gunstige Californische klimaat de schade over enkele jaren hersteld kan zijn.

* * *

„Hemelsleutel”

De Hemelsleutel, *Sedum Telephium* L. ssp. *purpureum* Sch. A. K. (zie Succ. 49, p. 8) komt in onze omgeving en ook in Park „Vijversburg” zeer menigvuldig voor. Mijn grootmoeder, die van 1826 tot 1909 leefde en veel van planten hield, vertelde mij vaak, dat het in haar meisjesjaren algemeen gewoonte was 's zomers een bosje bloeiende Hemelsleutels te plukken en deze omgekeerd aan de zolder te hangen. De stengels bogen zich door haar taai leven weer omhoog en bloeiden lustig door. Dit schijnt een (niet meer begrepen) overblijfsel te zijn van een oud gebruik, dat over geheel West- en Midden-Europa verbreid was.

Men plukte op St. Jan (24 Juni) zoveel stengels als het huisgezin leden telde en hing deze aan de zolder. De stengel, welke het eerst verdorpe wees hem of haar aan, die het eerst zou sterven. De Hemelsleutel was, in dit verband beschouwd, dus een soort orakelplant, zoals trouwens met meer inheemse gewassen (o.a. ook *Sempervivum tectorum*) het geval was. De sappige bladeren van Hemelsleutel en Huislook worden sedert eeuwen, en nóg wel, stukgewreven ter verkoeling op brandwonden gelegd en tegen jeuk gebruikt. Overigens is van het volksgebruik dezer planten zoveel te vertellen, dat men daarmee wel een geheel nummer van „Succulenta” zou kunnen vullen.

G. D. D.

Cactussen en televisie in Engeland. Een cactusliefhebber, regelmatig winnaar van zilveren bekens etc. op cactus-shows, (de kast vol tropheeen heb ik zelf gezien!) toonde via het televisiescherm een keur van planten uit zijn collectie. Hoofdzakelijk in de close-ups waren de planten pas goed scherp en kwamen ze natuurlijk het beste tot hun recht. De plantenminnaar werd door een juffrouw geïnterviewd. De redacteur van het Engelse Cactus Journal of Gr. Britain schrijft, dat de juffrouw een onschuldige *Astrop. myriostigma* nogal wat onwennig betastte, hij hoopte dat ze zich ook aan een stevig bedoornde *Piloc. Celsianus* zou wagen, maar toen deze gevaarlijk uitziende plant aan de beurt kwam, glimlachte ze hem vanaf het scherm spottend toe. Ongetwijfeld een geslaagde propaganda voor onze liefhebberij.

* * *

In Duitsland zal een nieuwe vereniging van succulentieliefhebbers worden opgericht. Het plan gaat uit van belangstellenden uit Nürnberg onder leiding van de heer Robert Gräser. Ongeveer 80 leden hebben zich reeds aangemeld en dit aantal is steeds stijgende; er bevinden zich verscheidene liefhebbers bij die in 1933 bedanken moesten voor het lidmaatschap van de D.K.G.

De oprichtingsvergadering zal vermoedelijk tegen het eind van Juli in Nürnberg gehouden worden. Prof. Dr. Werdermann, de heer Krausz (Zwitserl.), de heer Roan (Eng.) en ook enkelen bij ons interesseren zich voor dit plan.

JUBILEUM-AANBIEDING

Ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan van „Succulenta” bied ik de volgende planten, *tegen zeer concurrerende prijzen*, aan:

CEREUS

Bridgesii
Bonplandii
huascha
Jusbertii
lamprochlorus
Martianus
macrogonus
melanotrichus
Spachianus
Schickendantzii

GYMNOCALYCIUM

Fleischerianum
gibbosum
lafaldense
prolifer
Venturianum

LOBIVIA

Backebergii
costata
famatimensis
— var. albiflora
Hertrichiana
Higgensiana
incaica
Salimii
Schneideriana
Tegeleriana
Pentlandii
— var. Maximiliana

MEDIOREBUTIA

Marsoneri

REBUTIA

grandiflora
Haageana
minuscula
— var. cristata
senilis
— var. cristata
— var. aurescens
Steinmannii
violaciflora
xanthocarpa
var. salmonea

DIGITOREBUTIA

oculata
eucaleptana

AYLOSTERIA

Fiebrigii
Kupperiana
pseudo-deminuta

FRAILEA

pumila

WILCOXIA

Schmollii

MONVILLEA

Spegazzinii

NOTOCACTUS

concinus
Ottonis
sub-mammulosus

OPUNTIA

basilaris var. cordata
Bergeriana
brasiliensis
cylindrica
— var. cristata
clavarioides
ficus indica
floccosa
— var. cristata
leucotricha
microdasys
— var. albida
rufida
tunicata
Turpinii
vestita
— var. major

MAMMILLARIA

elongata
— var. stella aurata
glochidiata
gracilis
— var. cristata
Hahniana
pusilla
Wildii
— var. cristata

ENZ. ENZ.

Zie verder mijn uitgebreide collectie vetplanten. — Alles 1e kwaliteit

JAN KROON — KWEKERIJ —
VEURSEWEG 64-66
VOORSCHOTEN — ZUID

POSTADRES: VOORSCHOTEN — DONKLAAN 17

Zij, die mijn kwekerij wensen te bezoeken doen dit het beste met de blauwe tram. — Halte: Voorschoten - Zuid.

ZONDAGS GESLOTEN

KASSEN EN SERREBOUW IN HOUT OF BETON

TRILBETONNEN BROEIBAKKEN
MET RAMEN EN GLAS.

VERFWAREN — STOPVERF,
STOPKIT — TUINDERSGLAS.

LUCHTMECHANIEK
„VENTILEX”.

CENTRALE VERWARMING.

**ETERNITBUIZEN VOOR
SCHOORSTENEN.**

J. WALCH - Telefoon 262 - Aalsmeer.

K. EDELMAN

HANDELSKWEKERIJEN — REEUWIJK

HET ADRES VOOR

CACTUSSEN EN

ANDERE SUCCULENTEN

TEVENS BEPLANTE SCHALEN

Bezoekt onze kwekerijen

FLINKE SORTERING

CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

bij **W. J. VAN KEMPEN**

DRIEHUIZERWEG 327 - BRAKKESTEIN, NIJMEGEN

TELEFOON 23377

LIEFHEDBERS

die nog niet in het bezit zijn van onze Voorjaarsprijscourant, welke voor hen talloze interessante aanbiedingen o.a. zaden van Echeveria-Kalanchoe-Rochea enz. bevat, worden verzocht deze aan te vragen bij:

C. G. VAN TUBERGEN's

Bloembollen- en Zaadhandel N.V.

KWEKERIJ „ZWANENBURG”

. H A A R L E M .

CACTUSLIEFHEDBERS gebruiken bij voorkeur

„PUNTO-GLAS”

Dit lekt nooit! Altijd droge roeden en geen condensdrup

Te koop: zeer solide kasje, 6 x 9 meter

Glas- en Verhandel HOGENDOORN
B O S K O O P

HUIS EN HOF

MAANDBLAD VOOR LIEFHEBBERS VAN BLOEM EN PLANT
onder redactie van KEES HANA

Een goede vriend die u steeds met raad en daad terzijde staat waar het uw tuin en plantenliefhebberij betreft. — Verschijnt maandelijks, 20 pagina's, rijk geïllustreerd, voor slechts f 3.60 per jaar. (De eerste jaargang loopt van Maart 1949 tot December 1949). — Abonneert U via Uw boekhandel of rechtstreeks bij

UITGEVERIJ CONTACT AMSTERDAM — TIJDSCHRIFTEN-AFDELING
Giro 124257 — — Prinsengracht 795.

Bestuursmededelingen

NIEUWE LEDEN:

- Mevr. W. S. van der Beld, Nes 66 hs, Amsterdam-C.
Mevr. B. Veldkamp, Oude Waal 30 IV, Amsterdam-C.
P. L. Bakker, Overtoom, 396 III, Amsterdam-W.
Mevr. Kuin-Van Andel, 2de Weteringdwarsstraat 48 II, Amsterdam.
J. A. Smith, Boylestraat 12hs, Amsterdam O.
J. Bruinsma, Stadhouderskade 82, Amsterdam-Z.
Mevr. O. H. Jagtenberg—Dijkman, Arnheemscheweg 4, Amersfoort.
W. Visser, Leusderweg 73, Amersfoort.
Mevr. D. Visser-Dyamphona, Nieuwstraat 4, Amersfoort.
A. Drijfhout, Kalkoenstraat 13, Breda.
H. F. Teczo, „Heuvelhoeve”, Baarnseweg 29, Den Dolder.
Mej. J. Selling, Da Costalaan 22, Drie-huis-Velsen.
G. Luyerink, Kleiweg 38, Gouda.
Jac. Smit, J. P. Coenstraat 13, Hoorn.
A. Verbeek, Ringvaartweg 205, Rotterdam.
J. Volders, Corn. Jolstraat 113, Scheveningen.
H. Stolte, Buitenruststraat 45, Voorburg (Z.H.).
A. de Prins, Gillegomweg 14, Bouchout, België.
R. van Averbeke, Drakenhofstraat 70, Deurne Z., België.
F. de Wacker, Caronstraat 51, Hoboken, België.
J. van Herle, Ten Eeckhovelei 133, Deurne-N., België.
Neyt Hendrickx, Prins Leopoldlei 68, Mortsel, België.
A. Dieltjens, Auwerstraat 61, Berchem, België.

ZAADVERKOOP CLICHEFONDS.

Het is nog niet te laat om
Cactussen te zaaien!

Ontvangen nieuwe voorraad van:

Ferocactus coloratus

en van alle *Astrophytum*soorten, aangeboden in het Jan.-Febr. nummer, benevens:

Astr. myriostigma var. *columnaris*
Astr. ornatum
Cephalocer. polylophus
Pilocer. chrysacanthus
Pilocer. Palmeri
Pilocer. Sartorianus.

Nog verkrijgbaar:

Cereus peruvianus
Cereus Spachianus.

Uitverkocht de nummers 80, 82, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 100, 104, 109, 110 en 111.

Aanvragen te richten aan: Mej. J. J. E. v. d. Thoorn, Elburgerweg 57, Apeldoorn.

Ruil- en Verkoopaanbiedingen

Ruilaanb. t.e.m. 10 regels voor leden-liefhebbers gratis. Overige annonces voor deze rubriek 30 ct per regel.

L. J. B a n n i n k, 2e Oosterparkstraat 73, Amsterdam, vraagt voor een Z.-Afrikaanse relatie verschillende jonge cactusplanten (*Astrophytum*, *Notocactus*, *Mammillaria*, etc.); vooral ook cristaten, eventueel entstukken. In ruil daarvoor biedt hij aan gezonde, merendeels éénjarige zaailingen van verschillende Mesem-soorten (*Lithops*, *Titanopsis*, *Conophytum*, etc.). Gaarne ruillijsten.

import
export

Cactussen en andere Succulenten

telefoon 332556
postrekening 172446

F. Jansen Leyweg 24
's-Gravenhage, post Loosduinen